12 OLDAL ✱ ÁRA 1½ DINÁR

Poštarina plaćena!

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam — Szubotica, 1926 SZERDA junius 9. — 158. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Adóegységesités

Amit eddig az adók egységesitéséről szóló törvény intézkedéseiből tudunk, az arra int, hogy jó lesz leszállitani — ha nem is az adót — de a reményeinket, amellyel az uj adótörvényt vártuk. A nagybeteg jugoszláviai mezőgazdaság, kereskedelem és ipar reménykedve várta, hogy modern, az élettel számoló adótörvényt alkot a törvényhozás s ezzel segiti a talpraállás és ujjáéledés munkáját. Az adótörvények összevisszasága, az adófőkönyvek rendezetlensége eddig korbács volt a hatalom kezében, amelynek segitségével a hadisarcnak meg tudta adni a törvényes formát és amellyel végig tudott sujtani az ország egyes vidékein. Hogy ezt a célt sikerült is megközeliteni, a minden nap ismétlődő csődök, az élet megnehezülése, a mindenfelől hangzó jaj és panasz bizonyitják. A gazdasági válság nem specialisan jugoszláv tünet, az egész világ nyög belé. Az azonban specialisan jugoszláviai jelenség, hogy az állam a gazdasági válságba aként avatkozik bele, hogy az árral küzködőkön rug egyet, hogy biztosabban elmerüljenek. Szilárd, sőt emelkedő tendenciáju valuta mellett, amikor az állami bevételek meghaladják a költségvetésben előirányzott összeget, lehetetlenség volna az a tüzzel-vassal való adóbehajtás, ami nálunk folyik. De éppen azért, mert lehetetlen, megtörténik.

Mi, vajdaságiak, akik az állam adóbevételeihez a legnagyobb összeggel járulunk, nem is kértünk mást, csak egyforma elbánást, egységes adótörvényeket. Irigykedve néztük a szerbiaiakat, montenegróiakat, sőt a horvátokat, dalmátokat és szlovéneket is, mert sokkal kevesebbet adóznak, mint mi, akiktől *egész* vagyonukat, *egész* jövedelmüket követeli adóba az állam. Addig sóhajtoztunk az egységes adótörvény után, amig ime itt van. Egy-egy uj adótörvény jóságát csak az élet tudja megmutatni. Csak ha majd a törvényt életbe léptetik, akkor tudjuk meg, mennyit vágnak annak rendelkezései a husunkba és a vérünkbe.

Annyit már most is látunk, hogy *az egységes adótörvény nem egységes.* Nem egységes annyiban sem, hogy nem biztositják azt, hogy az ország minden részében egyforma lesz az adó. A törvény ugyanis érintetlenül meghagyja a megyei, községi, városi *pótadók* rendszerét. A pótadók pedig a Vajdaságban az állami adók kétszeresét — ötszörösét teszik ki.

Amennyiben pedig egységes az adózás, abban nem igen lesz köszönet. Mi azt reméltük, hogy a szerbiai liberális adórendszer könnyitéseit kapjuk meg. Abban biztunk, hogy az, akinek Bajmok határában van egy viskója, nem fizet több adót, mint akinek Beográdban, a Terazián van a palotája. A kormány ebből csak annyit hallott meg, hogy egyformán akarunk fizetni s ime teljesitette is a kivánságunkat. Nem ugy, hogy mi fizetünk kevesebbet, hanem ugy, hogy a szerbiaiaknak kell többet fizetniök. Nem a szerbiai aránylagosan enyhe megadóztatás lesz érvényben a Vajdaságban, hanem a vajdasági sulyos adórendszerből kap kóstolót Szerbia.

A kormány adóreformot csinál, állitólag az adózók kedvéért s ha meg lesz a reform, az államkincstárnak nagyobb lesz a bevétele, mint a reform előtt volt.

A szerbiaiak ugysem tulságosan szeretnek bennünket vajdaságiakat. Az itt élő szlávok az ő szemükben magyarok vagy gyanusak, a magyarok, németek már nem is gyanusak, azokat szivükben már elitélték. Most megkapják az uj adótörvényt, amit a Vajdaság sürgetett és követelt s ami miatt a beográdiaknak is többet kell fizetniök. Akármilyen nevetséges és kompromittáló tüntetésekre fanyalodik errefelé a hazug nacionalizmus, a vajdaságiak — az idevaló szlávokat sem véve ki — nem lesznek népszerüek Beográd előtt, ha a délszerbiai szerb ráeszmél, hogy neki azért kell több adót fizetnie, mint eddig, mert egységesitették a Vajdasággal.

Általánosságban elfogadták az egységes adójavaslatot a parlamenti bizottságban

A pénzügyminiszter hosszu beszédben védte a javaslatot — Az uj törvény nem az állami bevételek fokozását, hanem az egyenlőtlenség megszüntetését célozza — A Pribicsevics-párti szónok nem hiszi, hogy a törvény életbe fog lépni — Moser igazságos adózást kér

Beogradból jelentik: A parlamenti bizottság kedden folytatta és befejezte az adóegységesitésről szóló törvényjavaslat általános vitáját. *Popovics* Szvetiszláv független demokrata volt az első szónok.

— A javaslat indokolása szerint — mondotta — a törvény célja az adók kiegyenlitése és az egyenes adók összhangbahozatala a magasabb állami szükségletekkel. A parlament ugy találta, hogy ez a második cél a fontosabb, ezért a javaslatot nem utasitotta a törvényhozó bizottság elé, hanem *ad hoc* bizottság elé utalta. A javaslat uj adókat vezet be és az eddigi adók felemelését is tartalmazza az adóalapok és kulcsok felemelése folytán. A hirhedt 157. szakasznak is ez a feladata, hogy ezt elkendőzze. Az általános jövedelmi adó és a különböző kereseti adók több mint 23 százalékkal terhelik meg a nemzeti jövedelmet, tehát sokszorosan több a megterhelés, mint az eddigi adók. Az adózás egyenlőtlensége nem áll fenn olyan mértékben, ahogyan azt festik. Az egységes adótörvény meg fogja szüntetni azt a harcot, amely az egyenlőtlenség örve alatt az egyenlőtlenség fantomja ellen küzd. De

nem lehet az adókiegyenlités formai kérdését nézni, hanem a törvény anyagi tartalmát kell tekintetbe venni, amely sulyos uj megterhelést jelent az országra.

Ezért nem fogadhatja el Sztankovics Szvetozár motivációját, amely szerint az uj tartományok képviselőinek mindenképpen meg kell szavazni a javaslatot, csak azért, mert az uj tartományokban a sulyos adókon csak igy lehet könnyiteni. Szerbia mindig megértést tanusitott a többi tartományok bajai iránt, akkor is, ha uála nem állt fenn ugyanaz a baj. A törvényjavaslat nem teljes, különösen hiányzik a pénzügyi igazgatás és a kataszteri igazgatás rendezése. Nem viszi igazságosan keresztül a tőke megadóztatását, mert a jövedelmi adók tultengenek és nem veszik figyelembe, milyen tőkéből ered a jövedelem. A progresszivitás elvét sem viszi keresztül, a létminimum megállapitása szintén nem igazságos. A jövedelmi adóknál a létminimumot fel kell emelni, a többi adóknál be kell vezetni. Az objektiv adónemeknél degressziót kell bevezetni.

Kételkedik abban, hogy ez a törvény valaha is életbe fog lépni, mert nem lehet az adóegységesitést egyetlen kodifikációva rendezni,

hanem novelláris uton kell kiegyenliteni az egyenlőtlenségeket. *Követeli a vagyonadó bevezetését* minimális adókulcs mellett. A javaslatot nem szavazza meg.

A német párt szónoka

Mózer németpárti képviselő kiemeli azt az ellentmondást, amely a javaslat indokolásában fennáll. Az indokolás szerint a főadónem az általános jövedelmi adó, amelyhez a többi adónemek hozzáilleszkednek és azzal harmonikus egységet alkotnak. Ezzel ellentétben az indokolás egy másik mondata szerint az általános jövedelmi adó a többi adónemhez alkalmazkodik. A jövedelmi adót igazságos progresszivitással és gondos percentuális rendszerrel kell bevezetni. A kereseti-, ház-, föld- és a többi adónak ehhez kellene igazodni az adókulcs és az adóalap magassága tekintetében. A javaslat elveti azt a progresszivitást is, amely eddig fennállott a vagyonadó-, házosztály- és házbéradó terén és nagyon merev adókulcsot vezet be. Az adókulcs husz százalék az ingatlanoknál és tizenkettő, nyolc, kettő százalék a többi adóknál. Ezek

a merev adókulcsok a progresszivitás sikeres keresztülvitelét lehetetlenné teszik a nagy adózók érdekeit szolgálják a szegényebb néposztály kárára.

Igazságtalan a jövedelem megadóztatási skálája, amely a kis jövedelmeknél gyorsan emelkedik, a magas jövedelemnél alig. Igazságtalanok a büntetések, a melyek azokat sujtják, akik az adóvallomásokat nem nyujtják be, vagy későn nyujtják be. *A büntetés igazságtalan már csak azért is, mert az országban sok az analfabéta és nagy számban élnek nemzeti kisebbségek, akik vagy nem értik az államnyelvet, vagy nem tudják olvasni a cirill irást.* Ellenkezik a demokratikus megadóztatás elvével az az eljárás, hogy a pénzügyminiszter nevezi ki az adókivetőbizottságok tagjait. Különösen kifogásolja azt a rendelkezést, hogy a bizottságok elnökei csak aktiv vagy nyugalmazott tisztviselők lehetnek. Ezek rendszerint nem pénzügyi szakmából kerülnek ki és igy sem a fiskusnak, sem az adózóknak nem nyujthatnak kellő garanciát.

Igaztalan, hogy a bizottság előtt benyujtott panaszoknak és az elsőfoku adókivetés elleni felebbezésnek nincs halasztó hatályuk.

Követeli, hogy a kereseti adóknál is állapitsák meg a létminimumot. Haladó országokban, mint például Németországban is az adókivető bizottságok nemcsak a jövedelmet, hanem mindjárt az adót állapitják meg, ugyhogy az adózó már a bizottság előtt megtudja, hogy mennyi adóval terhelték meg. Ezekben az országokban *a kivetett adók bizonyos százalékát a behajtással megbizott város, illetőleg község kapja meg és igy a községi pótadó vagy nagyon kevés, vagy teljesen felesleges és nélkülözhető.*

A pénzügyminiszter válaszol a felszólalásokra

Miután több szónok nem volt, *Pérics* Ninko pénzügyminiszter reflektált az elhangzott kifogásokra.

Kijelentette, hogy az ellenzéki szónokok kritikája nem volt objektiv, bár valamennyi szónok elismerte, hogy a javaslatot az alkotmány 116. szakasza alapján be kellett nyujtani. Az alkotmány előirja az általános adókötelezettséget, az állami terhek egyenlő elosztását és hogy minden polgárt gazdasági erejéhez képest progresszíven kell megadóztatni. A javaslat ezeknek az elveknek alapján készült. *Nem állitja, hogy ez a javaslat a legjobb és a legmodernebb, de a kritika lehetett volna objektivebb és igazságosabb.* Nem igaz, hogy a javaslat csak a fiskális szempontokat tartja szem előtt. A képviselők máris licitálnak a milliárdokkal, amelyek a népet fogják terhelni. A javaslatnak az a tendenciája, hogy az egyenlőséget és a progresszivitást a lehetőség határain belül bevezesse. Ezt a 157. paragrafus is igazolja.

— A kormánynak — mondotta a pénzügyminiszter — nincsenek pontos számadatai a törvény pénzügyi effektusairól, ezért kellett a 157. paragrafus.

Sok kifogás hangzott el, hogy a törvény szövege nem egész pontos és hogy sok kérdést utólag szabályrendeletekkel kell majd rendezni. A kormány a szabályrendeletek kiadásával meg fogja javitani az eddigi pénzügyi rendszert, mert a javaslat végeredményben nem más, mint az eddigi adótörvényhozás unifikálása.

A 157. szakasz ellen azt vetették fel, hogy az ellentétben áll az alkotmány-

nyal. Idézi a szakasz szövegét és rámutat arra, hogy minden adótörvény fiskális jelleggel bir, szorosan összefügg az állami költségvetéssel és szerinte *nem lehet olyan adóreformot elképzelni, amelyre fedezetet ne lehessen találni.* A szakasz csak egy esztendő mulva ad jogot adókivetésekre és ezért szükség van felhatalmazásra a pénzügyi gazdálkodás zavartalan biztositása érdekében. Igazságtalan a javaslat ellen felhozott az a kifogás, hogy az tulságosan favorizálja a tisztviselőket, mert *hiszen mindenki előtt köztudomásu* az a tény, hogy az állami tisztviselők a viszonyokhoz képest igen szerényen vannak dotálva. A földmüvesek házaira kivetett adó nem uj dolog és az különben is összevissza csak husz dinárban van megállapitva. *Nem ellenzi azt a javaslatot, hogy a törvényben definiálják a kataszteri jövedelem fogalmát.* A kataszteri törvény javaslata különben is ki van már dolgozva s azt rövid időn belül a parlament elé terjesztik.

Hosszasan beszél az adóhatóságok fogalmáról, majd válaszol a jövedelmiadó, a rokkant és elöfogat pótadó kérdésére és kijelenti, hogy a két utóbbi adó teljesen független a jövedelmi adótól. Az alkotmány 97. szakasza szerint az önkormányzati testületek gazdálkodása a pénzügyminiszterium és a legfőbb állami számvevőszék ellenőrzése alá tartozik. Ezután hosszasan beszél az adókivető bizottságok tagjai ellen többizben elhangzott kifogásokról és megállapitja, hogy

az állam érdeke követeli azt, hogy a bizottság tagjai teljes tárgyilagossággal végezzék el munkájukat, ezt pedig az adókivető polgárok többségéből alakult bizottsági tagok nem teljesitenék elfogulatlanul.

Sztankovics képviselőnek javaslatára az ármentesitési adók visszatéritésének ügyében ugy intézkedett, hogy azt eljuttatják a földmüvelésügyi miniszteriumhoz véleményezés végett, amelynek visszaérkezte után ebben az ügyben is érdemleges választ fog adni. Ugyancsak *Sztankovics* képviselőnek kifogására kijelenti, hogy a kataszteri jövedelem adóját ebben az évben az érvényben levő gabonaárak alapulvétele mellett fogják kivetni. Végül kéri, hogy a részletes vitában adják elő a képviselők objektiv kifogásaikat és kivánságaikat.

A pénzügyminiszter felszólalása után a javaslatot *tizenegy szóval nyolc ellenében általánosságban elfogadták.*

A legközelebbi ülést junius 15-ikén tartják meg és minden szakasz felett külön fognak szavazni.

A „buksza és a pakszus"

Fölmentették a rablással vádolt sztarakanizsai földmiveseket

A rablás büntettével vádolt *Nagy* Ferenc és a bünrészesség vádjával terhelt *Sarnyai* Lukács sztarakanizsai lakosok bünügyében kedden folytatta a szuboticai törvényszéken *Pavlovics* István törvényszéki elnök *büntető tanácsa* a junius hó 1-én megszakitott főtárgyalást.

Mint már az első tárgyalás alkalmával részletesen megirtuk, a vád az volt, hogy *Nagy* Ferenc és *Sarnyai* 1926 április 26-án együttesen megtámadták *Apró* György kanizsai lakost és mig *Sarnyai* lefogta Aprót, *Nagy* elvette pénztárcáját. Az első tárgyaláson mindkét vádlott tagadta az ellenük emelt vádat. *Nagy* Ferenc azt mondotta, hogy a szövetkezeti koresma előtt talált egy pénztárcát, amelyben harminc dinár volt. *Sarnyai* pedig azt adta elő, hogy ő egyszerü nézője volt annak, amikor *Nagy* két teljesen részeg embert — *Apró* Györgyöt és *Apró* Pált — este tuszkolta hazafelé.

A *folytatólagos* főtárgyaláson a törvényszék elsőnek *Nagy* Simont hallgatta ki tanuként. Elmondja, hogy annyit látott, hogy a kérdéses estén *Nagy* Ferenc a két *Aprót*, akik részegek voltak, vezette hazafelé. Később *Nagy* Ferenc visszajött a koresmába. *Apróék* egész nap ittak és részegek voltak. A pénztárcáról nem tud semmit.

Mészáros Mihály tanu látta, hogy a korcsma előtt *Apróék* aludtak. Pénztárcáról nem tud semmit, azt sem tudja, hogy *Apróékat* — akár az egyiket, akár a másikat — megtámadták volna. *Sarnyai* a korcsma előtt állt és nézte, amikor *Nagy* Ferenc a két *Aprót* vezette haza.

Csulinovics Ferdó dr. ügyész vádbeszéde után az elnök megkérdezi *Apró* Pált, hogy kiván-e kártéritést?

Apró Pál erre azzal válaszol, hogy csak a »*bukszát és a pakszust*« kivánja, mást nem. A pénztárcában ugyanis a pénzen kivül két darab lópasszus is volt.

Petrovics Márkó dr. és *Pataki* Antal dr. védők beszédei után a biróság mindkét vádlottat felmenti, mert nem merült fel semmi bizonyiték bünösségük mellett.

Az államügyész felebbezést jelentett be.

Hétmillió költségvetési deficit

Szuboticán leszállitják a pótadót

A szuboticai képviselőtestület néhány tagjával kiegészitett városi tanács *Gyorgyevics* Drágoszláv főispán elnöklete alatt napok óta tárgyalja a főszámvevői hivatal által összeállitott költségvetési tervezetet. A bizottságot a takarékosság elve vezeti és minden törekvése arra irányul, hogy a pótadó leszállitásával könnyitsen a város polgárságának terhein. Ez az igyekezet előreláthatólag sikerre fog vezetni, mert *már az eddigi tanácskozások folyamán is sikerült a kiadási tételeket lényegesen leszálliltani.*

A mult évi költségvetésben a kiadási tételek kilenc millióval multák felül a bevételeket. Ezt a kilenc millió dinárt kellett pótadóban beszedni és erre százkilencven százalékos pótadó nyujtott fedezetet. Az 1926. évi költségvetésben az a hiány, amelyet pótadóval kell lefedezni, lényegesen kevesebb lesz a mult évinél, mert már az eddigi tárgyalásokon sikerült annyira leszoritani a kiadásokat, hogy *a fedezetlen összeg már csak hét millió dinár.* A pótadó leszállitása tehát már igy is bizonyosra vehető, a város vezetőségének mindamellett az a törekvése, hogy a kiadási tételeket még jobban redukálja, ugy hogy a pótadót is lényegesen lehessen csökkenteni.

„A nemzeti gondolat démona"

Pribicsevics megrágalmazásáért négy hónapra itélték a tanitóegylet elnökét

Beogradból jelentik: Az elsőfoku biróság hétfőn hirdette ki az itéletet abban a sajtóperben, amelyet Pribicsevics Szvetozár inditott *Stankovics* Milutin, a jugoszláv tanitóegyesület elnöke ellen. A biróság megállapitotta, hogy Stankovics a tanitók lapjában *Nemzeti gondolatunk démona* cimü cikkében rágalmazást követett el a volt közoktatásügyi miniszter ellen.

Az uj sajtótörvény három évig terjedhető fogházzal és huszezer dinárig terjedhető pénzbüntetéssel bünteti a sajtó utján elkövetett rágalmazást, minthogy azonban a cikk még a régi sajtótörvény idejében jelent meg, a biróság a régi törvény alapján itélkezett. Az enyhitőkörülmények figyelembevételével a biróság négy hónapi fogházra itélte Stankovics Milutint.

A magyar kormány visszavonta a leszerelési memorandumot

Tánczos tábornok uj emlékiratot terjeszt elő

Genfből jelentik: A magyar kormány a keddi napon váratlanul

visszavonta Tánczos tábornoknak a leszerelés kérdésében előterjesztett emlékiratát,

azzal a kijelentéssel, hogy *a szövegbe bizonyos részek csusztak be, melyek nem fedik teljesen a magyar kormány álláspontját.* Az emlékirat visszavonására, beavatott körök szerint, tulajdonképpen az kényszeritette Bethlent, hogy

a kisantant államok és néhány nagyhatalom igen rossz néven vették az emlékirat beterjesztését.

A magyar kormány közölte a leszerelési bizottsággal, hogy *uj memorandumot dolgoz ki* és terjeszt be a bizottságnak.

Noviszadon sem lesz vizvezeték és csatornázás

A közgyülés napirendjéről levették a vizvezeték és csatornázás kérdését

Szubotica és Noviszad között ugy látszik verseny folyik, hogy melyik város épiti ki *később* a vizvezetéket és a csatornázást. Noviszad kiszélesitett városi tanácsa hétfőn, e hó 14-én rendkivüli közgyülést tart, amelyen számos fontos városi ügy vár elintézésre.

A közgyülést megelőzőleg a városi gazdasági bizottság a mult hét péntekjén megkezdett és hétfőn és kedden folytatott ülésein előkészitette és megvitatta a napirendre tüzött közgyülési tárgyakat.

Természetesen a legnagyobb érdeklődés a *vizvezeték és csatornázás* kérdése iránt mutatkozott, amelyet *Plavsics* Nikola városi müszaki tanácsos ujból tárgyaltatni kivánt, noha a kiszélesitett városi tanács már egyizben kimondta, hogy nem kiván e kérdéssel foglalkozni.

Most is azonos sors érte ennek a legfontosabb és legszükségesebb intézménynek tervét, amelyben a gazdasági bizottság a *kérdés napirendretüzését most sem tartotta időszerünek,* mert a jelenlegi pénzügyi viszonyok mellett előnyös feltételü kölcsön nem remélhető.

Hasonló sorsra jutott a másik életre-való és szükséges terv is: a *vásárcsarnok* kérdése. A városhoz több ajánlat érkezett hazai és külföldi cegektől, amelyek a város minden tőkebefektetése nélkül hajlandók a vásárcsarnokot teljesen elkészitve és felépitve átadni, a melynek amortizálása a helypénzekkel történt volna. A bizottsági tagok azonban azon a véleményen voltak, hogy a város *nem* nélkülözheti a törlesztési idő alatt két millió dinárnyi jövedelmét és pénzügyi szempontból időszerütlennek tartják a vásárcsarnok épitését. Annyi koncessziót azonban mégis tettek, hogy bizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányozására.

A város *Solarovics* beogradi épitészvállalkozónak adta át a pályaudvar előtti tér és sétány keramittal való kikövezését. Solarovics az árlejtésen 560 dinárt kért négyzetméterenként. A vállalkozó most ajánlatot tett a városnak, hogy az 560 dinároс egységárát 490 dinárra szállitja le, ha a város a keramitanyag Noviszadra való érkezésekor a vállalati összeg felét lefizeti, mig a hátralékot a munka elkészülte után egy hónapon belül. A gazdasági bizottság nem látta az ajánlatot tisztázottnak és felvilágositást kér a vállalkozótól.

A város elejtette egyelőre az egyforma tipusu uccai árusitó helyiségek létesitését, mert a meglevők kicserélése a *bódétulajdonosokat* létükben ingatná meg.

A város elhatározta, hogy hat mélykutat és öt tüzoltókutat furat.

Bérmálási ünnepségek Kulán

Diszes pompával fogadták bérmautján Budanovics Lajos adminisztrátort

Kuláról jelentik: *Budanovics* Lajos bácskai apostoli adminisztrátor most osztotta ki a bérmálási szentséget Kulán, ahol a püspököt rendkivül diszes fogadtatásban részesitették.

Az adminisztrátor kiséretével Kucora felől érkezett kocsin Kulára, ahol a község határában négyes fogattal és lovas bandériummal várták. Tiszteletére a községben diszkapukat állitottak fel és az utvonalon a lakosság aprajanagyja állt sorfalat. Az adminisztrátort dr. *Keller* Lőrinc hitközségi elnök és *Gaics* M. Milán községi jegyző üdvözölte. A kordonon belül a tüzoltótestület zenekara müködött közre. Este zenés lampionos felvonulás volt tiszteletére, majd a Cecilia-énekkar és az iparos dalárda különböző számokkal mutatkozott be.

A bérmálás másnap délelőtt a templom kertjében folyt le. A bérmálás szentségének kiosztása után délben diszebéd volt.

Délután litánia és áldásosztás után Cservenkára utazott az adminisztrátor, akit a község határáig kisért el a lovas bandérium.

Szentai gyilkos után

nyomoz a budapesti rendőrség

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség hétfőn őrizetbe vett egy leányt, aki ellen lopás miatt eljárás van folyamatban. A leány kihallgatása alkalmával fantasztikus történetet adott elő, amely szerint szemtanuja volt állitólag annak, hogy egy barátnőjét pünkösd vasárnap délután a Margitszigeten meggyilkolták. A leány fantasztikus vallomása szerint pünkösd vasárnap barátnőjével és annak udvarlójával, egy szentai fiatalemberrel kirándulást tettek a Margitszigetre, ahol este egy padon barátnője a szentai fiatalember ölébe hajtotta fejét és elaludt. A fiu ekkor elmondotta neki, hogy egy lopásba keveredett és miután fél attól, hogy barátnője, aki tud az ügyről, el fogja árulni, elteszi a lányt láb alól. A fiatalember ezután állitólag zsebkésével négyszer egymásután a leányba szurt, majd egy magával hozott zsákba tette a több sebből vérző leányt, azután köveket rakott a zsákba és azt a Dunába dobta.

A rendőrségen fantasztikusnak találták a leány vallomását és annak annál kevésbé adnak hitelt, mert megállapitották, hogy a leány már többizben elmeorvosi megfigyelés alatt állott. Ennek ellenére a rendőrség megkezdte a fantasztikus ügyben a nyomozást és kedden reggel két budapesti detektiv utazott Szentára, hogy ott az állitólagos gyilkost felkutassa és az ügyre világosságot deritsen.

KISEBBSÉGI ÉLET

Az erdélyi magyarság parlamenti munkaprogramjáról folytatott beszélgetést egy magyar ujságiró a párt egyik vezetőjével. — Hogyan helyezkedik el a magyar párt parlamenti képviselete a pártok között? — kérdezte az ujságiró. — A kormány programjában az ország üdvét a kisebbségi és a gazdasági kérdések rendezéséhez kötötte. Amig tehát ezt a programot állja és gyakorlatilag is megvalósitja, érdekeink nem ellentétesek és meg van adva reá a mód, hogy a kisebbségek ellenzéki magatartást ne tanusitsanak. Az egyezménynek, melynek jegyében a választás állott, a csucsai paktummal szemben ennek az az előnye, hogy a magyar párt önállóságát, szabad kezét megtartotta, a kormánypártnak nem alkotó része, de viszont egyelőre semmi más oka sincs arra, hogy azzal szemben bizalmatlankodjék. Egyebekben örvendetes tünet, hogy a kisebbségi blokk minden valószinüség szerint létre fog jönni. Eltekintve, hogy ezáltal a magyar, szász, sváb kisebbségek a parlamentben egységes és erősebb tömböt képeznek, ennek azért is örülni kell, mert a közös sors közös céljait végre nyiltan beismeri és véget vet annak a merevségnek, mely az egyes népkisebbségeket eddig elválasztotta. Belátása ez annak a ténynek, hogy egyetlen kisebbség helyzetét sem biztosithatják ideiglenes privilégiumok, hanem csak a kérdésnek gyökeres, egyöntetü megoldása. — Mik lesznek a magyar párt legközelebbi teendői? — Az oktatási és állampolgársági törvények rendezése. Az előbbi tekintetében történtek már belátásra valló tények. A magánoktatási törvény megváltoztatása pedig csak törvényileg, a parlamenti munka során lesz lehetséges. Az állampolgársági törvény szerencsétlen rendszere folytán, a párisi kisebbségi egyezménnyel ellentétben, ma ezrével élnek itt emberek, akiknek állampolgársága és az ezzel kapcsolatos szabadságjogai két ország között lebeg. Ezek jobbadán szegény emberek, akik soha nem fizettek adót, akik ennél fogva a községi illetőségüket, ami az állampolgárság lényeges kelléke, kimutatni nem tudják. Ezeken kivül általános nemzeti probléma az igazságügy rendezése.

*

A magyar egyházak az Avarescu kormánytól igen sokat várnak, elsősorban a magánoktatási törvény revizióját. Ez a törvény és a rávonatkozó végrehajtási utasitás tele van belső ellentmondásokkal. Hogy csak egyet emlitsünk, a törvény 64. paragrafusa biztositja a kisebbségi iskolák fenntartóinak iskoláik felett a teljes adminisztrativ fegyelmi és pedagógiai vezetést, kormányzást és a közvetlen igazgatást. Ezzel szemben a törvénynek és főleg a végrehajtási utasitásnak intézkedései e jogokat kijátszák, hatálytalanitják annyira, hogy a kisebbségi intézetek feletti rendelkezés ezen intézkedés folytán maholnap teljesen kisiklik a fenntartó hatóság kezéből.

*

A csehszlovákiai magyar kisiparosok helyzetét ismertette Koczor Gyula képviselő az ipolysági népgyülésen. »Az uj államalakulással — mondotta — a magyar nép, de főleg az iparos és kereskedőosztály igen rossz helyzetbe került. Az uralmon levő cseh pártok nemzeti politikájukat a gazdasági téren is teljesen érvényesiteni tudják épen hatalmuk révén és igy a magyar iparos és kereskedő mindenütt csak mellőzésben részesül és még az a módja sincs meg, hogy a reá kivetett egyenlőtlen terhek ellenértékét megkeresse. Az állam vámpolitikája is csak az uralmon levő nemzetiség céljait szolgálja, mely pedig a leggyakrabban ellenkezik a magyarság érdekeivel. Hogy ez igy van, az elég rosszul van, de ennek részben magunk is okai vagyunk, a széthuzásunk révén. Értsük meg végre, hogy nemzeti alapon kell kiépiteni gazdasági érdekképviseleteinket, mert nem azért ér a mellőzés minket, mert katolikusok, zsidók, vagy mert iparosok, kereskedők, vagy mert munkaadók vagy munkások vagyunk, hanem tisztán csak azért, mert magyarok vagyunk. Tartsunk összesze mindnyájan, akik magyarok vagyunk, hogy kivivjuk a magunk számára az adózás arányában jogosan követelhető részesedésünket a közszállitásokban, kivivjuk a magyar iparos támogatását is épen ugy, mint amilyen támogatásban a cseh iparosok részesülnek. Ki kell vivnunk az adózás méltányos és emberies rendezését is és a magyar iparos és kereskedő hiteligényei megfelelő kielégitését. Mindezt azonban csak ugy érhetjük el, ha szervezkedünk és pedig nemzeti alapon felépitett érdekképviseletekben.

*

Befejezés előtt az angol bányász-sztrájk

A bányamunkások szakszervezete uj tárgyalásokat kezd a bányamunkásokkal

Londonból jelentik: A bányamunkások szakszervezetének vezetői szerdán ülnek össze, hogy határozzanak abban a kérdésben, elfogadják-e a bányatulajdonosok meghivását és inditsák-e meg uj alapon a hosszabb ideje szünetelő tárgyalásokat.

A bányamunkások szakszervezete valószinüleg *elfogadja a meghivást.* A bányászok között békülékeny a hangulat, annál inkább, mert a sztrájkpénztárak csak üggyel-bajjal tudják folyósitani a segélyeket és a munkások különben is belefáradtak már a sztrájkba.

Ujjáalakul a Briand-kormány

Jobboldali politikusok is belépnek a kormányba

Párisból jelentik: A francia közvélemény idegessége a frankválság miatt napról-napra növekszik. Briand miniszterelnököt szerdán Párisba várják, amikor a minisztertanács összeül és *megtárgyalja az ujabb intézkedéseket.*

A *Journal* azt irja, hogy komolyan beszélnek *a Briand-kormány gyökeres ujjáalakitásáról.* A terv az, *hogy egy nemzeti kabinet létesüljön, melyben jobboldali politikusok is résztvesznek.* A baloldal részéről három képviselő aláirásával felhivás jelent meg, hogy *a pártok alkossanak egy parlamenti csoportot, mely a frank szanálásának programját kidolgozná.*

Peret pénzügyminiszter kijelentette, hogy a Morgan-kölcsön deviza-tartalékja még nincs kimeritve és szükség esetén a kormány mozgósitani fogja a jegybank aranykészletét.

A parlament szerdán megkezdi az olaszokkal kötött konvenció tárgyalását

Egyelőre csak a beogradi egyezmény kerül a parlament elé A neptuni konvenciókat később tárgyalják le

A kormány helyzete megszilárdult

Beogradból jelentik: A parlament mai ülésével a politikai élet ismét a normális mederbe terelődött. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várták a parlament szerdai napirendjének megállapitását.

A parlament szerdai ülésére tényleg kitüzték az olaszokkal kötött kereskedelmi szerződést és konvenciók tárgyalását.

A kormánykörök részéről nagy megelégedéssel vették *tudomásul* a szerződések napirendre tüzését, valamint megnyugtatólag hatott az is, hogy az előjelek szerint a szerződések és konvenciók letárgyalására

a kormánynak sikerült elháritani az összes fennálló nehézségeket

és ennek folytán megrázkódtatások nélkül fognak lefolyni ezek a tárgyalások.

A parlament keddi ülésének ideje alatt a parlament elnöki szobájában *Trifkovics* Márkó házelnök, *Uzunovics* miniszterelnök, *Nincsics* külügyminiszter és dr. *Ribarzs* Ottokár meghatalmazott miniszter között tárgyalások folytak a konvenciók ügyében és hir szerint

itt határozták el véglegesen a konferenciák napirendre tüzését.

A tárgyalások során a kereskedelmi szerződéseket és államegészségügyi konvenciót az ugynevezett beogradi konvenció név alatt ismert egyezményt, a konzuláris konvenciót, a letelepedésről szóló egyezményt, négy vasuti egyezményt és két posta és távirdaügyi egyezményt fognak letárgyalni. Ezenkivül tárgyalás alá kerül hat kisebb egyezmény, igy a csőd esetén alkalmazandó jogsegélyek és háboruelőtti tartozások kiegyenlitése fog ratifikálás végett a parlament elé kerülni.

A neptuni konvenciókat a külügyminisztérium már kinyomatta és azok a szerdai nap folyamán a minisztertanács elé kerülnek.

Ha a minisztertanács elfogadja a konvenciókat, *legközelebb beterjesztik a parlamentnek.*

A konferencia után dr. *Ribarzs* Ottokár, a jugoszláv delegáció volt elnöke a következő nyilatkozatot tette:

— A neptuni konvenciókat két-három nap mulva beterjesztik a parlament elé, ha azokat a minisztertanács elfogadja. Krajacs kereskedelmi miniszter tegnap este már aláirta az ugynevezett *beogradi egyezményeket, melyek lényegesebben fontosabbak Jugoszláviára nézve, mint a neptuni konvenciók.* Neptunban ugyanis tisztára adminisztrativ kérdéseket szabályoztunk, mig

a beogradi egyezmények fontos hajózási, közlekedési, letelepedési és egyéb fontos gazdasági kérdéseket rendeznek.

A beogradi konvenciókat még a mai nap folyamán a kormány a parlament elé fogja terjeszteni.

A konvenciók ügye egyébként *az összes politikai pártokat igen élénken foglalkoztatja* és a szerdai napra csaknem minden párt ülést hivott egybe, amelyen a szerződésekkel fognak foglalkozni.

A parlament ülése

A szkupstina kedden délelőtt tiz órakor néhány napos szünet után ülésre gyült össze. Az ülés iránt csak mérsékelt érdeklődés mutatkozott. A szerdai ülés már szinesebbnek igérkezik. Azon kerül sor az olasz kereskedelmi szerződés ratifikálására, ami iránt nagyobb az érdeklődés, mert a Pribicsevics-párt részéről olyan felszólalásra készülnek, amely kellemetlen a Radics-pártra.

A mai ülés napirendjén a pénzügyi törvény 289. szakaszának megváltoztatása szerepelt. Ez a szakasz, amely a szegény rokkantaknak bizonyos kedvezményeket biztosit, meghatározza azt is, hogy szegénynek az tekintendő, akinek az egyenes állami adója a pótlékok nélkül nem haladja meg a harminc dinárt. A beterjesztett javaslat ezt az adóösszeget husz dinárra kivánja mérsékelni.

Napirend előtt Mehmed Spaho és társai interpellációt intéztek a pénzügyminiszterhez és szóvátették azt, hogy a hivatalos lap szerint Bosznia egész dohánytermelésének értékesitésére, dohánya megvételére és eladására kizárólagos jogot nyert a Rajonik nevü beoradi társaság. *Párics* Ninkó pénzügyminiszter kijelentette, hogy az ügyet megvizsgálja és amennyiben visszaélés történt gondoskodni fog a megtorlásról.

Kalender független demokrata szóvá tette, hogy a likai kerületben a biró létszám olyan csekély, hogy ott ügyek évek óta hevernek elintézetlenül. Gyurisics igazságügyminiszter kilátásba helyezte, hogy uj birákat fog kinevezni Likába. A napirenden levő javaslathoz Agatonovics demokrata, Zsebok klerikális és Budosics független demokrata szólaltak hozzá, valamennyien a rokkant kérdés rendezését sürgették. A felszólalások után a szkupstina megszavazta a javaslatot.

Szilárd a kormány helyzete

A politikai helyzetet kormánykörökben továbbra is *optimisztikusan itélik meg. Uzunovics* miniszterelnök a keddi napon ujból *bizakodó nyilatkozatot tett* az ujságirók előtt:

— Tendenciózusak — mondotta — azok a támadások, amelyek a kormány állitólagos munkátlansága miatt az ellenzék részéről érnek bennünket. Ha statisztikát készitenének arról, hogy az utolsó hat év alatt a kormányok mit dolgoztak és az utolsó három hónapban mennyit végzett el a jelenlegi kormány, *egész biztosan a mi javunkra ütne ki az összehasonlitás.*

Parlamenti körökben általában azt hiszik, hogy a nyári gazdasági munka idején a politikai életet egyik párt sem teszi ki nagyobb megrázkódtatásoknak.

Ujabb korrupciós interpellációk

A radikális pártnak Pasics körül csoportosuló frakciója, amely eddig is több interpellációban korrupciós vádakat emelt bizonyos ellenzéki politikusok ellen, hir szerint *a leleplező-akció folytatására készül.* A képviselők a legközelebbi napokban *ujabb interpellációkat óhajtanak beterjeszteni,* amelyek azonban nem kerülnek a parlament elé, hanem a szkupstina legutóbb elfogadott határozata értelmében huszonöt képviselő kivánságára rögtön átteszik a parlamenti vizsgálóbizottsághoz, mely Pasics Ráda *korrupciós ügyeinek kivizsgálását végzi.*

Dolgoznak a parlamenti bizottságok

A parlament bizottságai a keddi napon lázas tevékenységet fejtettek ki. Ülést tartott az a bizottság, amely a versailleisi békeszerződés 393. szakaszának módositását tárgyalja. A módositásra vonatkozó javaslatot, amely a munkáskérdésben változtatja meg a békeszerződés rendelkezését, a bizottság *vita nélkül egyhangulag elfogadta.*

Ülést tartott a parlamentnek az a bizottsága is, amelyet bankok mérlegeiben szereplő értékek valorizálásáról szóló javaslat letárgyalására küldtek ki. A bizottság a törvényjavaslatot *általánosságban és részleteiben is megszavazta.*

NAPRÓL NAPRA

A német nacionalistáknak nem kell Heine

Szegény költő már régen meghalt, de a sirjában se hagyják nyugodni. Heinének van egy szép márványszobra, amelyet Erzsébet magyar királyné Korfu szigetén, Achilleion nevü nyárilaka diszkertjében állittatott föl kedves költője emlékére. II. Vilmos volt német császár, midőn az Achilleiont megvette, ridegen eltávolittatta onnét. A szobor 1911-ben Heine régi kiadója utódjának, Julius Campe hamburgi könyvkereskedőnek birtokába került, aki Barkhof nevü nagy áruháza előcsarnokába helyezfette el. De az 1923. év tavaszán a német nemzeti párt ifjusági szervezete bemocskolta Heine szobrát, bosszuból a költő zsidó származásáért. Azóta kegyeletes tulajdonosai faköpönyeg alatt őrzik, s ekként sötét börtönbe került fehérmárvány alakja annak, aki szomjazta a napsugarakat.

Nemrégen ismét felmerült az a terv, hogy Hamburg egyik főterén felállitják a nagy költő szobrát. Amikor ezt a nacionalista ifjuság megtudta, tüntető menetben vonult fel a városháza elé és azzal fenyegetőztek, hogy összetörik a szobor márványfejét, ha ki merik hozni az utcára. Szegény Heine ott a föld alatt hogy be lehet gyulladva!

Ámbár egész életében keményfejü ember volt, matrác-sir költője és amilyen konok ember, képes most is fütyülni a fajvédőkre, akik azért haragszanak rá, mert a »Schlosslegende« cimü versével meggyalázta a Hohenzollerek ősanyjának emlékét.

Európa fegyverben

Hivatalosan már nyolc éve, hogy béke ül a világon. De ha nyitott szemmel körülnézünk a glóbuszon, mindenütt véres tüzeket látunk fellobbanni a perifériákon, fegyver csörög és vér folyik és az elégedetlenség szelleme ül a lelkeken, mint baljós, nyirkos köd a mezőn.

A nemzetek szövetsége titkárságának lefegyverezési osztálya által kiadott katonai évkönyvnek ujabb kiadása ötvenhét ország fegyverkezéséről közöl adatokat. E hivatalos adatok szerint a világon *ma valamivel kevesebb katona áll fegyverben, mint közvetlenül az 1914-ben kezdődő háboru előtt.* Ennek a csökkenésnek azonban a legyőzött államok teljes lefegyverzése az oka. A kimutatás szerint Franciaország fegyverben tart 562 ezer katonát. Mindjárt mellette áll Oroszország ugyancsak 562 ezer katonával. Olaszország hadserege 230 ezer ember. A kisantant államainak hadseregei összesen 450 ezer katonát tesznek ki. Anglia és az Egyesült Államok szárazföldi hadseregének békelétszáma, bár a háboru előtti létszámhoz mérten emelkedett, még mindig nem jelentős az európai kontinentális államok fölfegyverzett százezreihez mérten.

Most ezerkilencszázhuszonhatot irunk. De ki tudja, ki mer jót állani a következő esztendőkért? Nem: a holnapi napért? (—)

Brazilia kilép a Népszövetségből

A Népszövetség kizárólag európai intézmény — állapitja meg a braziliai kormány félhivatalosa

Párisból jelentik: A lapok rio-dejaneiroi jelentése szerint a braziliai kormány félhivatalosa bejelenti, hogy **Brazilia szilárdan el van tökélve, hogy kilép a Népszövetségből,**

mert meggyőződött róla, hogy *a Népszövetség kizárólag európai intézmény és nincs meg az egyetemes, az egész világra szóló jellege.*

A francia sajtó mélyen fájlalja Brazilia elhatározását.

A lapok szerint szó sem lehet arról, hogy Genfben sor kerüljön hamarosan a leszerelés kérdésének letárgyalására.

A Népszövetség főtitkársága eddig még nem kapott értesitést Brazilia kilépéséről, de bizonyosra veszik, hogy a bejelentés megérkezik.

Megindult a harc az iparkamarai mandátumokért

Jelölnek a gyárosok

A noviszadi kereskedelmi és iparkamara első választása iránti érdeklődés teljesen leköti a gazdasági köröket. Egymást követik az értekezletek, tanácskozások, nemcsak helyben, de az egész megyében. Dr. *Koszics* Mirkó egyetemi tanár, a noviszadi kereskedelmi kamara titkára Bácsmegye minden jelentősebb gazdasági gócpontját felkeresi, hogy a választásokat előkészitse.

A *Vajdasági Gyáriparosok Szövetsége* pénteken, e hó 11-én délután öt órakor fogja saját helyiségében plénáris ülését tartani és azon a kereskedelmi- és iparkamarai választásokra vonatkozó *jelöléseket* megejteni. A szövetség választmánya, amelyen *Dungyerszky* György nagyiparos, a szövetség elnöke fog elnökölni, *nyolc kamarai rendes tagot* jelöl.

A nyolc jelöltnek, a kamarai alapszabályok szerint, a következő nyolc csoportból kell kikerülnie: 1. textil-, bőr-, kender- és posztógyárak, 2. kémiai termékek I. (szappan-, gyertya-, cukorka-, jég-, gyufa- és mütrágyagyárak), 3. kémiai termékek II. (konzerv-, cukor-, sör-, szesz-, ecet-, likőr- és rokonszakmáju gyárak), 4. malmok, 5. fémipari gyárak, 6. faipari-, esztergályos-, épitőanyaggyárak, 7. kő-, földtermékek-, porcellán-, tégla-, agyag-, mükő-, cserépgyárak és 8. bankok és váltóüzletek.

Értesüléseink szerint a szövetség a következő gyáriparosokat kivánja jelölni: *Dungyerszky* György nagyiparost, *Königstädtler* Dusán szeszgyárost, *Miroszavljevics* Kosztát, mint a noviszadi szappangyár ügyvezető elnökét, *Faith* Gyula malomtulajdonost, *Konyovics* Demetert, az Ikarus repülőgépgyár igazgatóját, *Popovics* Dáka épitészeti vállalkozó, mérnököt, *Bauer* Ferenc mükőgyárost és *Kassovitz* Miksát, az Iparés Kereskedelmi Bank vezérigazgatóját.

Megindultak a választási előkészületek a noviszadi ipartestületben is, hol *Czidlik* Ferenc ipartestületi elnök csütörtökön este 7 órára hivta össze a közgyülés által ecélra kiküldött jelölőbizottságot, amely a végleges jelöléseket meg fogja ejteni.

Az egyes ipari csoportok közül a ruházati cikkek csoportja már tartott ülést és rendes tagnak *Grbics* Tosa szabót, póttagnak *Davidovác* Pája szücsmestert javasolta. Ugyancsak üléseket tartottak már a fémipari, bőripari, a könyvnyomdai és élelmezési csoportok, amelyek jelöltetni kivánják rendes tagoknak *Nedeljkov* Vladimir bádogost, *Czidlik* Ferenc cipészmestert, ipartestületi elnököt és *Mikics* Ferenc mészárost, a mészárosok és hentesek egyesülete elnökét. A könyvnyomdászok csoportja még nem tett a jelölésre javaslatot. Póttagokként javaslatba hozták: *Bernold* Szilveszter redőnygyáros és *Latinovics* Giga cipészt. Szerdán ülésezik a faipari csoport.

Sok szó esik arról, hogy ki lesz a kamarai elnök. Az eddigi elnök az alapszabályok szerint nem jelölhető. Olyan megoldásra gondolnak, hogy Miroszavljevics Koszta eddigi elnököt diszelnökké választják, az elnöki széket nem töltik be és a diszelnök intézné a kamarai elnök teendőit.

Az elnököt a megválasztott kamarai tagok választják és igy erről korai beszélni, de máris igen erős agitáció indult meg *Popovics* Dáka mérnök, épitési vállalkozó érdekében. Mellette *Adamovics* Sándor pezsgőgyárost is emlegetik jelöltként.

Sápadt ur a bazárban

Irta: Kosztolányi Dezső

A sápadt ur — hideg, februári délelőtt volt — benyitott a bazárba, tekintetét a boltlányra emelve ezt mondta:

— Kérek egy öngyujtót.

A lány hozta az öngyujtókat, üvegtálcákon sokféle fajtát, taplósat, vattásat, felpattantotta a készülék fedelét, a kiskerékkel müködésbe hozta a tüzkövet. Apró szikrák világitották meg a sötét bazárt. De a kanóc nem gyulladt meg.

Most már megbánta, hogy öngyujtót akart venni. Legjobban szeretett volna sarkon fordulni, kimenni a bazárból. De erre nem volt ereje. A gyufa megpörköli körmét, az öngyujtó viszont nem müködik. Ellenben okos dolog lenne például leszokni a szivarról végkép. Attól oly keserü a szája, reszelős a nyelve. Ásitást gyürt szét bélelt kesztyüjében. Aztán utálva önmagát — a gyöngesége miatt — elmondta a tréfát, hogy az öngyujtót leghelyesebb egy gyufa lángjánál meggyujtani, akkor biztosan tüzet fog.

A lány, aki minden vevőtől hallotta ezt, elkényszeredetten mosolygott a sápadt urra, aki prémes télikabátjában állt előtte.

Benzint öntött a vattára. De az öngyujtó akkor se lobbant lángra. Félénken jegyezte meg:

— Nehezen gyullad.

— Nem is az a fontos — felelt a sápadt ur — hogy meggyulladjon, hanem... — és nem tudta tovább folytatni.

Mert egy kis gondolkozás után belátta, hogy az öngyujtóban mégis ez a fontos.

Utóbb gyakran rajtakapta magát ilyen kijelentéseken, melyeket csak nyelve mondott, de maga nem értett. Hangosan beszélt az utcán, a megkezdett mondatot pedig a közepén abbahagyta, mert közben észrevette, hogy nem érdekli, semmi köze hozzá.

Most idegesen dünnyögte:

— Kétségtelen.

Ez a »kétségtelen« se jelentett semmit. Legfeljebb azt, hogy rosszul érezte magát.

Cukrot szopogatott sárga fogai közt, erős cukrot, köhögés ellen valót, mely fodormenta szaguvá tette.

— Ez az öngyujtó egészen használhatatlan — állapitotta meg szomoruan, majd megkérdezte mibe kerül és felső mellényzsebébe csusztatta.

Fizetnie kellett volna, de nem sietett, hisz nem tudta, mivel ütsse agyon a hosszu délelőttöt az ebédig. Álldogált a bazár közepén. Egyik asztalkán a borstartó, meg a kávédaráló mellett megpillantott egy kis csengetyüt, nikkelből, foggantyusat, felvette és — vigyázatosan — elkezdett vele csengetni. Mulattatta. Arca kissé földerült. Felkapott egy másik csengetyüt, azzal is csengetett egy darabig. Ennek még kellemesebb hangja volt, tiszta, üde hangja. Mesékben olvasta, hogy a gyöngyvirágkelyhek hajnalban a harmattól csilingelnek, körülbelül azok szólhatnak igy, mint a kis bolticsengetyü ezen a sötét téli délelőttön.

Amint összeráncolta homlokát, ami nagyon fáradtságos, unalmas müvelet, mint minden a világon, pontosan eszébe jutott, hogy mire emlékezteti. Valaha náluk lakott a nagynénje, magas, tiszta öregasszony, az folyton az ablak mellett ült, egy fadobogón. Az asztalán a piros, kék, fehér pamutgombolyagok mellett, a tüpárna szomszédságában ilyen csengő állt. Ennek a testvére. Azzal szokott csengetni a cselédjeknek. Járni már öt éve nem tudott, szegény és minden mozgását, életösztönét a csengetyübe számüzte. Akkor halt meg, mikor ő gimnáziumba került. Mikor is lehetett ez? Hosszan számolt, magában. Várjunk csak, amikor is volt.

A boltlány uj vevőket szolgált ki, jöttek-mentek az emberek, csapódott az ajtó, csak ő állt az asztal mellett, mereven. Közben a bazáros is figyelmes lett reá. Sovány kereskedőarcát feléje emelve megkérdezte:

— Parancsolja?

— Nem — rebegte tétován és szemébe nézett, bátran. — Dehogy — és legyintett.

— Praktikus — szólt a bazáros — ott, ahol nincs villamos csengő, praktikus — és meggyujtotta az asztal fölött a villanyt. A csengetyüt pedig megtörölte egy kis szövettel.

A sápadt ur csak most vehette szemügyre. Ez egészen más. Nem olyan, mint az. Hogy téved mégis az ember. Ennek a foggantyuja fekete, ellenben azé barna volt, a sok használattól nemesen, furcsán kifényeződött. Mikor a néni kiült a verandára, vagy a tolószéken eltolatta magát öreg barátnőihez, ő fölmászott a dobogóra, egész délután csengetett vele. Ez azonban ritkán történt meg. Igazán ki se játszhatta magát.

Meg-megrázta a csengetyüt ujra és ujra. Most hamis, torz hangot hallott. Megpróbált egy másikat, harmadikat is. Azok is emlékeztették egyben-másban rá, de mind vastagabban szóltak, minden lélek és értelem nélkül, üresen. Kettő akadt csak, mely valahogy kiegészitette egymást és együttesen — ha hallkan és vigyázatosan csengetett velük és kissé behunyta szemét — eszébe idézte a régi hangot. Össze kellene ezt a kettőt olvasztani, a nikkelből és acélból valami öntvényfélét készitení.

— Kérem — mondta hirtelenül — nincsenek önöknek régi csengetyüik?

— Itt minden uj — tiltakozott a bazáros — vadonatuj, elsőrangu áru.

— Ugy értem, hogy nem vesznek önök néha használt csengetyüket? Nagyobb készleteket. Vidékről.

— Tessék talán ezt — mondta a bazáros s gyanakodva fürkészte a sápadt urat.

— Nincs kissé vékonyabb hangu?

— Vékonyabb hangu nem létezik. Kizárt eset, kérem.

— Nekem pedig olyan kellene.

— Milyen célra?

Erre nem tudott felelni. Némán állottak egymással szemben s időközönként csengettek-csengettek. Künn szaporán, vastag pamacsokban esni kezdett a hó.

— Becsomagoljam? — kérdezte a bazáros.

Intett, hogy csak csomagolja be, de aztán azt mondta:

— Mégse. Valami másfélét szeretnék...

A pénztárnál kifizette az öngyujtót, mely nem gyullad meg soha, begombolta kabátját, kiment az utcára. Kétségtelen... az kétségtelen... hogy jól elröpült az idő... Észre se vette. Ez is ritkán történt meg vele utóbb... Bár bágyadt volt még és kesernyés, valami örömféle is bizsergette mellét.

Az utca egészen megfehéredett. Havasan, idillien borzongott, mint gyermekkorában. Aztán egyszerre megállott. Ugy hallotta, hogy háta mögött, vagy fölötte, inkább fölötte, magasan, elérhetetlenül magasan csilingelni kezd a csengetyü, a régen elnémult csengetyü, melyet oly sokáig keresett.

Aranyalapon a földadót

Az agrárérdekeltségek javaslata az egységes adótörvényhez

Az uj adótörvény készitésével kapcsolatban az ország agrárérdekeltségei nagy aggodalmakat hangoztatnak. A *kormány javaslata a földadó tekintetében* nem veszi figyelembe a megváltozott és váltakozó valutáris, valamint piaci viszonyokat, hanem a kataszteri tiszta jövedelem megállapitására az 1925—1926. gazdasági év viszonyait veszi alapul. (21. szakasz). Ez az intézkedés egyrészt rendkivüli mértékben felemeli a földadót a békebelivel szemben, másrészt egyetlen s szinte abnormálisan jó év viszonyaihoz köti a jövőben a mindenkori földadót. Mint elasztikusabb, a különböző piaci és valutáris viszonyokhoz alkalmazkodó módszert, a mezőgazdasági érdekeltségek azt ajánlják, hogy *a földadó, az arany-kataszter megtartása mellett, arany alapon legyen fizetendő.* A parlament, vagy más szerv, időről-időre megállapitaná a *szorzószámot,* amelylyel meg kellene szorozni a háboruelőtti adóalapot és igy előállna az adó papirösszege.

Azokon a vidékeken, ahol még nincs kataszter, a föld tiszta jövedelmét ideiglenesen a más vidékek hasonlóminőségü földjének tiszta jövedelméhez arányitva állapitanák meg. Ennek a követelésnek, némi változtatással már akadt szószólója a törvényjavaslat bizottsági vitájában is s a Nyiva-ban tömörült gazdák számitanak arra, hogy mire a javaslat a törvényhozás elé kerül, ezt a kivánságot sikerül elismertetni.

Reinitzra vallanak kassai büntársai

Megkezdődött a bünpör tárgyalása a kassai törvényszéken

Kassáról jelentik: Óriási érdeklődés mellett kezdődött meg kedden Kassán *Bodnár* Gyula és *Demjánovics* Péter bünügyének tárgyalása. Az ügyészség azzal vádolja Bodnárt és Demjánovicsot, hogy meggyilkolták *Lebovics* Sámuel és *Smunk* Hermann kereskedőket.

A *tárgyaláson* mindkét vádlott beismerte a vádat, de azt mondották, hogy a gyilkosságokat Reinitz Jakab felbujtására követték el. Kérték, hogy a biróság rendelje el Reinitz kihallgatását. A biróság ezt a kérést elutasitotta, mert Reinitz kihallgatásának leküzdhetetlen akadályai vannak. Reinitz Jakabot tudvalevőleg Szatmárnémetiben a román biróság életfogytiglani fegyházra itélte és nehézségek volnának az elitéltnek Csehszlovákiába való kisérése körül.

A kassai tárgyalás több napig fog tartani

A szinész aranyórája

Az ajándék óra miatt megsértve távozott Becskerekről a nemzeti szinház társulata

Becskerekről jelentik: Becskerek város közönségét nemzetiségi különbség nélkül egy kinos incidens foglalkoztatja már három nap óta. Az incidensre a szerb nemzeti szinház tagjainak vasárnap este megtartott bucsuelőadásán történtek adtak okot. A társulat hat hétig vendégszerepelt Becskereken és állandóan telt házak mellett szórakoztatta a város közönségét. A társulatnak vasárnap este volt a bucsuelőadása, a melyen a Gyimesi vadvirág-ot játszották. Az előadás után a szinpadon megjelent *Sztanojevics* Milos, a becskereki szinügyi bizottság elnöke és egy köszönőbeszéd keretében diszes aranyórát adott át *a város közönsége nevében Dusanovics* Milorád szinésznek.

Az ünnepi szónoklatot és az ajándék átadását halálsápadtan vették tudomásul a hiuságukban vérig sértett szinészek, akik rögtön el is távoztak hat héten át aratott tapsaik szinhelyéről.

A müvészi önérzetükben sértett szinészek nem elégedtek meg ezzel, hanem deputációt is menesztettek Krsztics Vásza alispánhoz, ahol elkeseredetten fakadtak ki a sulyos tapintatlanság miatt, amelyben a szónok Becskerek egész közönsége nevében részesitette őket. Hangsulyozták, hogy kitüntetett kollégájuk kvalitásait nem vonják kétségbe, ezt *az eljárást azonban* példátlannak minősitik, hogy a többi szinész előtt az egész város közönsége nevében egyetlen szinészt tüntetnek ki.

Az alispán nem tehetett igazságot a müvészek hiusági háborujában, de megnyugtatásul kijelentette, hogy Becskerek közönsége a szintársulat valamenynyi tagjának érdemes munkáját elismeri.

A megsértett szinészek még aznap vonatra ültek és Becskerekről elutaztak Vrsacra.

A Népszövetség Magyarország ellen döntött

A magyar albizottság visszautasitotta a pénzügyi ellenőrzés megszüntetésére vonatkozó kérelmet — Nem szabaditották fel a népszövetségi kölcsön fennmaradó részét — Smith főbiztos távozik Budapestről — A további ellenőrzés módozatainak kidolgozását ujból a pénzügyi bizottság elé utalták — Briand kijelentette, hogy a kérdés politikai oldaláról a pénzhamisitás elleni nemzetközi konvenció tárgyalásánál fog nyilatkozni

A Bethlen-kormány kudarca Genfben

Genfből jelentik: A Népszövetség magyar albizottsága kedden délelőtt tartotta meg ülését, amelyen a magyar kérdéssel foglalkozott. A bizottság ugy döntött, hogy

a Népszövetség nem szünteti meg Magyarország pénzügyi ellenőrzését és nem szabaditja fel a népszövetségi kölcsön fennmaradó részét.

Igy tehát *a Népszövetség Magyarország ellen döntött,* aminek sulyos politikai következményei lehetnek Magyarországon.

A magyar albizottság ülését délelőtt fél tizenegykor nyitotta meg *Scialoja* elnök. Az ülést *bizalmas tanácskozások előzték* meg és *Briand francia miniszterelnök a kisantant államok képviselőivel csak elkésve érkezett az ülésre.* A döntő ülésen jelen voltak *Scialoja, Chamberlain, Briand, Bethlen, Benes, Titolescu,* az SHS királyság nevében pedig *Jovanovics* berni jugoszláv követ. Ezenkivül résztvettek az ülésen az összes magyar kiküldöttek, a delegációk és a pénzügyi bizottság tagjai, valamint *Smith* Jeremiás népszövetségi főbiztos.

Az ülés megnyitása után előterjesztették a pénzügyi bizottság jelentését, amelyhez *Dubois* francia delegátus többrendbeli felvilágositásokat füzött. Megállapitotta, hogy gyakorlatilag a magyar államháztartás költségvetése már az 1924—25. év első költségvetési időszakában egyensulyba jutott, tehát ennek megfelelően *a pénzügyi ellenőrzést a Népszövetség bizonyos fokig már mérsékelte.* Hangsulyozta, hogy

a népszövetségi főbiztos tevékenységének megszüntetése nem vonja maga után a zálogok ellenőrzésének megszüntetését, sem pedig a népszövetségi kölcsön fennmaradó része felett gyakorolt ellenőrzés feloldását. Nem volna helyes tehát az a feltevés, hogy a főbiztos távozásával a Népszövetség ellenőrzése is megszünik,

mert csupán a reformterv általános felülvizsgálata és a költségvetés ellenőrzése szünik meg, ami tulajdonképpen *már eddig sem volt meg a gyakorlatban.* A zálogok kontrolja továbbra is fennmarad és azt a »kevesek megbizottai« — akik a népszövetségi kölcsönt garantálták — Budapesten továbbra is gyakorolni fogják éppugy, mint ahogy *a kontroll ezentul is megmarad a Népszövetség pénzügyi bizottságának kezében a kölcsön hátralévő része felett* és ez a bizottság a kiadásokat továbbra is ellenőriztetni fogja saját hivatalnokai utján, akiknek tevékenysége abból áll, hogy bizonyságot szerezzenek afelől, vajjon a magyar kormány megfelelt-e a vállalt kötelezettségeknek. *Dubois* azzal fejezte be fejtegetéseit, hogy

ugy a zálogok, mint a népszövetségi kölcsön felett ezentul is fenn kell tartani a szigoru ellenőrzést.

Bethlen miniszterelnök szólalt fel ezután. Megnyugvással vette tudomásul, hogy a pénzügyi bizottság megállapitotta, hogy Magyarország eleget tett kötelezettségének. Kijelentette Bethlen, hogy a pénzügyi bizottság Dubois jelentése után azt a kérdést, hogy meg lehet-e szüntetni az ellenőrzést a költségvetés felett, csak pozitiv értelemben döntheti el, e határozat szerint pedig az ellenőrzést megszüntnek kellene tekinteni.

Bethlen e kijelentésére azonnal válaszolt *Briand* francia miniszterelnök, aki a következőket mondotta:

— *Két különböző problémáról van szó.* Kétféle ellenőrzésről, amely a pénzügyi bizottság határozatában kifejezésre is jut. Az első *tisztán technikai kérdés:* a kontroll megszüntetése és ennek a letárgyalását a pénzügyi bizottsághoz kell áttenni. A másik *a kérdés politikai része.* Az utóbbira nézve

a kérdés politikai fontosságát tekintve, fenn kell magamnak az állásfoglalás jogát tartanom mindaddig, a mig a tanács tárgyalás alá veszi inditványomat, amely a pénzhamisitás megakadályozására nemzetközi egyezmény kötését ajánlja.

A vitában még valamennyi kiküldött felszólalt, majd a magyar albizottság elfogadta a pénzügyi bizottság javaslatát. Eszerint *a bizottság elhatározta, hogy Smith főbiztos junius 30-án lejáró mandátumát nem hosszabbitja meg,* annál kivésbé, mert a főbiztos egészségi okokból nem is vállalkozik továbbra teendői ellátására.

Elhatározta továbbá a bizottság, hogy továbbra is fentartja Magyarországon a pénzügyi ellenőrzés rendszerét.

Ez a határozat *kompromisszum, amelylyel a népszövetségi bizottság kitér a pillanatnyi nehézségek elől.* A pénzügyi bizottság elnökének javaslatára elhatározták, hogy *a technikai módozatok megállapitása végett a kérdést visszautalják a pénzügyi bizottsághoz.* Briand ehhez a határozathoz hozzáfüzte, hogy itt tisztán pénzügy-technikai rendszabályokról van szó. Végül

elhatározta a magyar albizottság, hogy a népszövetségi kölcsönből fennmaradó nyolcvankétmillió aranykoronás részletet egyelőre nem bocsátja a magyar kormány rendelkezésére.

A mindössze félórás ülés ezzel véget ért és utána azonnal *a pénzügyi bizottság ült össze,* hogy a magyar albizottság felszólitása értelmében jelentésének a technikai kérdésekre vonatkozó részét módositva, ujabb javaslatot tegyen.

A Népszövetség döntése után gyakorlatilag tehát a Népszövetség feloldja az ellenőrzés alól a költségvetést, amintogy *ez az ellenőrzés 1925 vége óta csak formális.* Ezzel szemben továbbra is *fennmarad az ellenőrzés az elzálogositott állami bevételek, a kamatszolgáltatás és a kölcsön amortizációja felett, ugyszintén a népszövetségi kölcsön hovafordítása tekintetében is és a kölcsönből fennmaradó részt a magyar kormány nem forditthatja beruházásokra.*

Budapesti jelentés szerint

a Népszövetségnek Magyarország ellen irányuló döntése magyar politikai körökben nagy megdöbbenést keltett.

Bár az utóbbi napok eseményei után már előrelátható volt, hogy a Népszövetség nem teljesiti a magyar kormány kérését, *kormánykörökben mégis remélték, hogy Anglia támogatásával sikerülni fog a francia-csehszlovák álláspontot ellensulyozni.* A Népszövetség magyar albizottságának keddi döntése után azonban most már nyilvánvaló, hogy

Bethlen sulyos kudarcot vallott Genfben, mert a Népszövetségi Tanács plénuma sem dönthet most már másképp, mint a magyar albizottság

tekintve, hogy a tanácsnak körülbelül ugyanaz az összetétele, mint a magyar albizottságnak és igy a keddi döntés véglegesnek tekinthető.

Megszüntették Ausztria pénzügyi ellenőrzését

Genfből jelentik: A Népszövetség osztrák albizottsága kedden délben *Chamberlain* elnöklésével ülést tartott, amelyen *Briand, Scialoja, Benes* és Ausztria képviseletében *Ramek* kancellár vettek részt. *Dubois*-nak, a pénzügyi bizottság elnökének jelentése után *Zimmermann* főbiztos megállapitotta, hogy *Ausztria összes vállalt kötelezettségeinek eleget tett.* Javasolta, hogy *Ausztria pénzügyi ellenőrzését junius 30-án szüntessék meg,* miután az általános gazdasági és pénzügyi helyzet is kielégitő Ausztriában. A bizottság ilyen értelemben határozott. *Zimmermann főbiztos junius 30-án elhagyja a helyét és ezzel az osztrák szanálási akció befejezést nyert.*

Briand inditványa zavaros helyzetet teremtett

A népszövetségi tanács magyar bizottságának kedden délelőtt hozott határozata értelmében

a pénzügyi bizottság délután ujból megkezdte a magyar pénzügyi kérdés tárgyalását,

Briandnak ma tett azon inditványa, hogy a kérdésben addig végleges döntés ne történjék, mig a tanács tárgyalás alá nem veszi a pénzhamisitás megakadályozására irányuló nemzetközi egyezményről szóló inditványát, kissé zavaros helyzetet teremtett, mert az illetékes körök nem tudják, hogy a népszövetség tanácsa fel akarja-e függeszteni az ellenőrzést, mig Briand inditványát le nem tárgyalják. *Ilyen körülmények között a magyar kérdés tárgyalása még napokig eltarthat.*

Briand elutazott Genfből

Briand kedden tanácskozásokat folytatott Vandervelde miniszterelnökkel és Loucheurrel, hogy mikép lehetne a francia és belga frank védelmére egyöntetü intézkedéseket tenni.

Briand francia miniszterelnök kedden este elutazott Genfből. Franciaországot a tanácsban Loucheur fogja képviselni. Szerdán érkezik Genfbe Paul Boncourt, aki a politikai kérdésekben fogja Franciaországot képviselni.

Liszt-rapszódiák

álangolok és tragédiák a viareggiói strandon

— *Fürdölevél* —

Május 4.

A négyszáz egynéhány hotelből megalakult Viareggió ma még olyan, mint az Északi-sark-vidék: sok az eskimó és kevés a fóka. Ilyenkor, szezon előtt, alig lézeng öt-hatszáz fürdővendég a strandon, viszont a julius elsején bekövetkező főszezonra már minden hotel szobát lefoglaltak.

A benszülöttek állitása szerint a nyári hónapok alatt *százötven-kétszázezer* főnyi fürdőközönség lepi el ezt a hotelvárost, amelyben a magánépületeket mint ritkaságokat mutogatják az idegeneknek. A nyolc kilométeres strandon minden hotelnek megvan a maga strandszakasza és minden strandszakasznak a maga angol fürdővendége. Nékol hamis az angol: ugy szerződtették valahonnan a francia Rivieráról, vagy a svájci Alpokból reklámnak. Mert itt az angolra baziroz valamennyi szállodatulajdonos. Ahol egy angol van, oda megy még másik tizenöt, de azok már biztosan valódiak. A Hotel Tirreno-nak is van angolja — Bécsből. A csalás akkor derült ki, amikor összehoztam a szomszéd hotel szigetlakójával. Addig óvatosan kerülték egymást.

— *Mister Pegwoth, Mister Broockhing* — mutattam be őket egymásnak.

— *Yes? Yes?* — örvendtek mindketten a szerencsének és azontul — németül csevegtek.

A bécsi angolon kivül mindennapos a Tirreno strandszakaszán a soproni bankigazgató, családjával, a kedélyes prágai öreg ur családja nélkül, a pécsi börgyáros nászutazó fia, még egy fiatal házaspár Svájcból, végül két kissé már tulérett delnő — ugy ötven és hatvan között — Csehszlovákiából és bubifrizurásan Olasz is van, de az már csak a pénzt szedi, vagy mint hotel-tulajdonos, vagy mint szalonzenekar. Az angol állandóan táplálkozik, a soproni bankigazgató állandóan fürdik, a szalonzenekar állandóan Liszt-rapszodiákat játszik. A kedélyes prágai udvarol — szintén állandóan. A delnők között csak az együttlét állandó. Még a vizben is. Kéz a kézben. Bámulatos közöttük az összetartás. Ha az egyik — Isten ments — a tengerbe veszne, biztos, hogy a másik utána pusztulna. Viszont az is biztos, hogy egyikük sem fog a hullámsirba temetkezni. Nekik jó a tenger a partszélen is, ahová csak időnként kerül egy-egy eltévedt tajtékzó hullámfodor. De nem mindenki ilyen óvatos. Csaknem minden *nap van tragédia.*

Ideérkezésem napján egy berlini német tért meg őseihez, a szemem láttára. Mire kihalászták, már késő volt. A berlinit fiatal feleségén kivül két árvája siratja. Pedig a tenger itt látszólag nem veszedelmes. A homokos fövenyen kétszáz méternyire is besétálhat az ember a vizbe, alig ér derékig. Az az érdekes azonban, hogy az erős hullámtörés miatt nehezen lehet visszasétálni a partra. A hullámok lassankint mossák ki áldozatukat a mély vizbe, abonnan azután nincs szabadulás, csak a partiőrök segitségével — ha idejében érkeznek.

A partiőrök valósággal gyámkodnak a fürdőzők felett. Folyton a vizet figyelik és ha valaki kissé beljebb merészkedik, rohannak a készenlétben álló csónakokhoz. De addig egy lépést sem tesznek, mig a szerencsétlen feje kilátszik a hullámokból. — *Csak igyon egy keveset* — gondolják magukban.

Tegnap bágyadtan hevertünk a homokon. A soproni direktor a frissen érkezett *Bácsmegyei Naplóból* a szuboticai halotti társaságok működését tanulmányozta, a csehszlovákiai delnők egyike mélyen horkolt, másika pedig félárbócra eresztett fürdőruhában szabadon hagyott hátgerincét piritgatta a napon. A csendet egyszerre csak elhaló kiáltás zavarta meg a viz felől. Az életmentés bátor apostolai pillanatok alatt a csónaknál termettek és vonszolták a vizbe. A helyzet kritikus volt, de még kritikusabbá vált a következő pillanatokban. A már angolosra sült delnő fejét vesztve felugrott és robogott a csónak után. Észre sem vette, hogy a félárbócra eresztett fürdőruhája teljesen megvált árbocától és önállósitva magát hátramaradt a homokon. Hogy miért is kellett nekem épp akkor oda nézni. De a többiek is oda néztek.

— *Na most kiugrik a szeg a zsákból* — állapitotta meg a kedélyes öregur — *biztosan az ideája válik az élettől.*

Az öregur azonban tévedett. A delnőt *nem a fuldokló ejtette* kétségbe. A fürdőcipői a mentőcsónak orrán száradtak. Azok után futott és szerencsére meg is mentette mindakettőt. A partiőrök is a fuldoklót. Két perc multva visszatért a jókedv, a szalonzenekar pedig rázenditett — a soron levő Liszt-rapszodiára.

Magyary Domokos

Egy orosz vállalkozó

több százezer dinárt csalt ki Noviszadon

Nem létező vállalataira hiteleztek neki

A noviszadi kerületi törvényszék Gomirác büntetőtanácsa kedden tárgyalta *Timofejev* Iván szebasztopoli származásu noviszadi épitési vállalkozó bünügyét, aki nem létező vállalataira több *százezer* dinárt csalt ki hiszékeny emberektől.

Timofejev épitési vállalkozónak adta ki magát s 1924. és 1925. évek folyamán Noviszadon azzal hitegette az embereket, *hogy nagy állami* épitkezései vannak, de pillanatnyi pénzzavarban van. A nagy haszon reményében *Oksevski* Venceszláv és *Gudim* András noviszadi lakosok közel 30.000 dinár készpénzt hiteleztek neki.

Előzőleg 1923-ban *Zabolski* Andrással elhitette, hogy a szuboticai vasutigazgatóságtól nagyobbösszegü járandósága van a noviszadi vasuti hid festési munkálataiért, amelyet azonban sohasem végzett és e cimen felvett Zabolskitól 2000 dinárt és erről az összegről utalványt adott a szuboticai vasutigazgatóság cimére, amely azonban az utalványt nem váltotta be.

Főáldozata *Popovics* Milivoj batajnicai földbirtokos volt, akitől különféle cimeken leteendő óvadékokra előbb 10.000 dinár készpénzt, majd 10.000 és utóbb további 8000 dinár hadikárpótlási kötvényt, továbbá vállalatokba való befektetés cimén 20.000 dinárt, munkások kifizetésére 24.000 dinárt, majd 175.000 dinárt, 1200 dinárt, 10.400 dinárt és 124.000 dinárt csalt ki.

Elnökválság

a szentai demokrata-pártban

Popovics L. Milánnak nem szabad agitálni a szuboticai kerületben

A szentai demokrata pártban hónapok óta elkeseredett harc folyik dr. Beleszlin Brankó elnök és Kerepessy Vince alelnök között. Április 11-én dr. Beleszlin lemondott az elnökségről, de hivei még ugyanaznap uj vezetőséget választottak. Elnöknek ismét Beleszlint választották meg, Kerepessyéket pedig kibuktatták a vezetőségből. Kerepessyék a választást szabánytalannak minősitették és megfelebbezték a szuboticai kerületi választmánynál. A kerületi választmány junius 6-án, vasárnap Szuboticán Udiczky Szvetozár elnöklete alatt tartott ülésén megsemmisitette az április 11-iki választást és a február hóban tartott évi tisztujitó gyülés határozatát mondotta ki jogerősnek, minthogy pedig a februárban megválasztott dr. Beleszlin elnök áprilisban lemondott a párt elnökségéről, a kerületi választmány Kerepessy alelnökre bizta a párt vezetését mindaddig, mig a párt uj elnököt nem választ.

Ugyanekkor a kerületi választmány megtiltotta Popovics Milánnak, az Odjek volt szerkesztőjének, hogy a szuboticai kerületben a párt nevében agitáljon, mert a választmány őt okolja ugy a szentai, mint a horgosi pártszervezetben *kitört harcért*, őt tekinti a Grol Milán ellen megindult akció értelmi szerzőjének.

Hir szerint sem dr. Beleszlin, sem Popovics Milán nem fogadják el a kerületi választmány *határozatát* és a párt beogradi főbizottságához fordulnak panasszal.

A községházán szurta le a féltékeny férjet

Éjjeli látogatók a füszeresboltban

Tárgyalások a noviszadi felebbviteli biróság előtt

Uj Alajos bacskogradistei földmives a mult év áprilisában a Bröder-vendéglőben megtámadta és megverte *Halmi* Mihály földmivest, akiről azt hallotta, *hogy a felesége körül legyeskedik.* Másnap Popovics Jován községi biró mindkettőjüket kihallgatásra rendelte be hivatalába. Előbb Uj jelent meg, Halmi pedig később *élesre fent nagykéssel lépett be és egyenesen Ujra rontott,* aki a támadás elől félreugrott, de a vállán mégis megsérült. A noviszádi törvényszék a mult év októberében Halmit szándékos emberölés kisérletében mondotta ki bünösnek és ezért *négy havi fogházra* itélte. A felebbviteli biróság kedden az ítéletet jóváhagyta.

*

Sándor Mátyásné sztarakanizsai asszony 1922 őszén *Bata* János asztalossal és egy kiskoru kovácssegéddel együtt több izben betört *Vannay* János füszerkereskedésébe és nagymennyiségü árut loptak. A szuboticai törvényszék a mult év augusztusában Sándor Mátyásnét *két évi börtönre*, Bata Jánost és kiskoru büntársát *három-három havi börtönre* itélte. A noviszádi felebbviteli biróság a keddi tárgyaláson jóváhagyta az ítéletet.

*

A szuboticai törvényszék a mult év februárjában *Pap* János tavankuti vasuti pályafelvigyázót *két évi börtönre* itélte egy kiskoru leány ellen elkövetett erkölcstelen merénylet miatt. A noviszádi tábla ezt az ítéletet is helybenhagyta.

A váci püspök afférja a szolnoki franciskánusokkal

Bonyodalmak egy kurzuslap-szerkesztő megrendszabályozása miatt

Budapestről jelentik: Szolnok város képviselőtestülete március havában tartott közgyülésén a római katolikus *Constantin*-iskola felügyelőbizottságába beválasztotta dr. *Elek* István városi orvost és dr. *Füredi* Ferenc ügyvédet, a kik *kitért zsidók* és dr. *Szendrei* Henriket, aki a háboru előtt *a szolnoki izr. hitközség elnöke volt* és csak a háboru előtt katolizált.

A választást *Magyary* Albert, a szolnoki kurzuslap szerkesztője és társai megfelebbezték. *Hanauer* váci megyéspüspök azonban a *felebbezést elutasitotta*, sőt sulyosan megbélyegezte a felebbezők eljárását.

A felebbezés elutasitásával egyidőben másik püspöki leirat érkezett Páter *Lombos* Lászlóhoz, a szolnoki ferencrendi zárda helyettes főnökéhez. A leiratban *Hanauer* püspök utasitja a pátert, hogy hivja fel azonnal *Magyary* szerkesztőt, hogy szerkesztői megbizatását adja vissza a laptulajdonos Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának, mert ha ezt meg nem teszi, fegyelmit rendel el ellene. Indokolásul azt hozza fel, hogy a szerkesztő cikkeiben olyan hangot ütött meg, amely a katolikusok közötti összhangot megbontotta és a kitért zsidók megválasztásával kapcsolatban a szent keresztséget kigunyolja.

A püspöki leiratnak váratlan és különös folytatása lett. Magyary Albert tanitó-szerkesztő és társai Budapestre utaztak, ahol állitólag Haller, Huszár és Ernszt képviselőkkel folytatott tárgyalások után elhatározták, hogy a püspöki leiratnak nem engednek, hanem kilépve a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjából, a keresztényszocialista párthoz csatlakoznak. Azonositják magukat velük a Ferenc-rend szolnoki tagjai is, mert állitólag a leiratban eddigi sikeres katolizáló munkájuk elitélését és akadályát látják.

Emiatt bejelentették a Szolnokon tartózkodó dr. *Ungváry* Mór tartományfőnöknek, hogy amennyiben a püspök a Magyary szerkesztőre vonatkozó tiltó határozatot vissza nem vonja, a váci egyházmegye területéről kivonulnak.

Hindenburg tudtával

hozták nyilvánosságra bizalmas levelét

A német birodalmi elnök fentartja a levélben foglaltakat

Berlinből jelentik: A német közvéleményt még mindig izgalomban tartja *Hindenburg* köztársasági elnöknek *Lenvellhez* intézett és a nacionalista sajtó által nyilvánosságra hozott bizalmas levele. Hindenburg kedden visszatért Berlinbe és jelentést tétetett magának a levél nyilvánosságra hozása következtében beállt politikai helyzetről.

Hindenburg kijelentette, hogy

változatlanul azon az állásponton van, amit levelében kifejtett

és amely szerint *nem tartja helyesnek a fejedelmi vagyonoknak minden kártalanitás nélkül való kisajátitását.*

Hangsulyozta Hindenburg, hogy nincs kifogása az ellen, hogy levelét nyilvánosságra hozták.

Érdekes, hogy *a német kormány nem tudott Hindenburg leveléről* és éppen a fejedelmi vagyonok kisajátitása ellenében történő kártalanitásról tanácskozott a kormány, amikor a levelet nyilvánosságra hozták.

Rágalmazás nacionalizmusból

„A nemzeti gondolat nem kivánja mások megrágalmazását"

A Nova Pošta cimü időközben megszünt szuboticai lapban sorozatos támadó cikkek jelentek meg 1924. év április és *május* hónapokban *Nemes* Béla, a bácsi püspöki uradalom igazgatója ellen. A cikkekben *Nemes* azzal volt megvádolva, hogy a püspöki vagyon illegitim kezelésével jelentékeny vagyont szerzett magának. Nemes Béla, aki husz év óta áll a püspöki uradalom élén és akit *Budanovics* Lajos püspöki adminisztrátor feltétlen megbizhatósága és szakértelme miatt felkért arra, hogy az államjogi változás után is maradjon meg állásában, sajtó utján elkövetett rágalmazásért inditott eljárást a nevezett lap ellen.

A sajtóperben hétfőn volt a főtárgyalás a szuboticai törvényszéken *Pavlovics* István törvényszéki elnök büntetőtanácsa előtt.

Ivancsevics Koszta vádlott az elnök kérdésére kijelenti, hogy az inkriminált cikkeket ő irta és a sajtójogi felelősséget a cikkekért elvállalja. Majd kijelenti, hogy a vádak valódiságának bizonyitása nincs módjában és nem tudja a vádakat bizonyitani, de hangsulyozza, hogy a cikkek megirásánál *nacionalista szempontok* vezérelték.

Az elnök megjegyezte, hogy *a nacionalista szempontok nem kivánják, hogy tisztességben megőszült férfiakat megrágalmazzanak.*

A biróság ezután az iratokból megállapitotta, hogy az ügy a vizsgálat során elévült és ezért megszüntette az eljárást a vádlott ellen. *Kellert* Benő dr. semmiségi panaszt jelentett be.

HIREK

Hangulatok

Ugy-e érzed azt sokszor, hogy erős vagy, egészséges vagy, hogy a kis világod ura vagy, hogy nincs hatalom, amely téged le tudna rontani hogy-ne érezted volna, mindenki érez ilyet, költők ilyen pillanatoknak köszönhetik a legszebb verseiket, emberek azt a vigasztalásukat, hogy mégis csak érdemes élni.

Természetesen az ellenkezőjét is érezted sokszor: hogy beteg vagy, gyönge vagy, hogy csunya vagy, senki-se vagy, hogy csodálod, hogy neked is jutott hely az életben, hogy érdeklődés valaha fordult feléd — természetesen azt is érezted többször; mindenki érez ilyet; nagyon sok rezignációnak, szerénységnek, világtól feltordulásnak ez a forrása.

Az ember az ilyen érzések közt hányódik, barátom, egész életén keresztül; eleinte feljed rájuk, csodálkozik, nyugtalan; támad a hatásuk alatt vagy védekezik; a jellemén igazit a megrázkódásaiban így-ugy; később megszokja, tudomásul veszi, elfogadja az állapotváltozásokat, türi.

Volt egy asszonyom, aki a rossz állapotomat idézte fel. Ha megszólalt, a lélek elhalt bennem; az a néha csodálatos eleven, friss, embereken, dolgokon uralkodó — összeszükült, elfonnyadt, elfogyott, félt; ugyhogy néha szinte belekáltottam magamba: hol vagy most, mikor kellesz, mért akkor éledsz fel, mikor nem tudok veled mit kezdeni, most szólali meg, ha vagy, átkozott, hitvány megtévesztőm te! — Semmi. Az az asszony nevetett, beszélt, játszott velem; a szemén láttam, hogy néz csak, nem lát, hogy más kell neki, más szin, más lendület, más erély, más izgalom, ami szórakoztatja a fantáziáját. A »rossz állapotom« volt. Kerültem. Sokszor azért összetalálkoztunk. Szenvedtem. De egyszer...

Egyszer eljött hozzám. Tanácsot kérni. Valami komplikált ügygyel; bámulatos volt, milyen vervvel adta elő, milyen könnyen, milyen játszin, mennyi szellemmel — de én most! Óh, az én elemem! — nem láttam magam, hiszen nincsen tükör az irodámban sehol, de éreztem a szemem nézését, de éreztem az arcom nyugodt feszülését, a nyugodt mozdulatlanságát, a gondolatomat, amint követte a játékos beszédét, a csapongását, a világi könnyüségét; a sulyát, kecsességét, könnyüségét, igen, sulyát és könnyüségét éreztem a saját szavamnak, ami az ő szavát keresztezte, félrecsapta, földnekszögezte — ó, uram, az a sugaras két szem elkezdett révedezni, az a világi arc idegesen rángatózni, az a hideg száj ok nélkül és döre asszonyosan nevetni... és ez igy tartott végig, végig — az én bosszum, az én nagyszerü bosszum! és a szemem nem engedett és az arcom nem engedett és a teli, nagyszerü, uralkodó hangulatom ugy eláradt rajtam, ugy eláradt, hogy utána félóráig jártam fel és alá a szobámban; a széket elrugtam, ami az utamban állt, olyan erős voltam és mikor lassan a másik jött: a korrigáló, a »mi is történt? semmi se történt, speciális helyzettel való visszaélés történt«, hangulat jött — akkor is nyugodtan, bizakodóan, gunyosan, elégedetlen gondoltam: aha! (p. i.)

*

— **A bácskai főispán Beogradban.** Szomborból jelentik: *Petrovics* Milivoj bácskai főispán kedden közigazgatási ügyek elintézése végett Beográdba utazott.

— **Jegyzői áthelyezések.** Szomborból jelentik: *Gojkovics* Jovan moli jegyzőt a bánáti Dobricára helyezték át, a Martonosra áthelyezett *Gavanszki* Tosa helyébe Plavnára *Milojevics* Zsiflkét nevezték ki.

— **Ügyvédek nemzetközi szervezete.** Párisból jelentik: A francia ügyvédek egyesülete értekezletének végeztével bizottságot küldött ki oly nemzetközi egyesület tervezetének kidolgozására, a melyben a világ valamennyi ügyvédi kamarája képviselteti magát. Az ügyvédek nemzetközi egyesülete a népek közötti béke helyreállításában is fontos szerepet fog játszani, mert legfőbb ideje, hogy a jogi világszuverénitás érvényesüljön. Az egyesület szervezete tanácsból, titkárságból és az évenként megtartandó értekezletből fog állani. A tagok az egyes nemzetek szerint csoportosulnak és az egyesület belekapcsolódik a Népszövetség szervezetébe.

— **Sztrájkjuk letiltása után bepanaszolták a munkaadókat.** Szolnokról jelentik: A városi épitkezéseknél dolgozó kőmivesek hétfőn sztrájkba léptek, mert a vállalkozó, Gyura Kálmán, nem volt hajlandó velük ujabb bér megállapitásáról tárgyalni. Gyura panaszt tett a kőmivesek ellen a városi tanácsnál, mire a polgármester felhivta a kőmiveseket, hogy a munkát azonnal kezdjék meg, mert különben karhatalommal állitja őket elő. Egyuttal utasitotta Gyura Kálmánt, hogy az ujabb bér megállapitásáról tárgyaljon a munkásokkal.

— **Leon Daudet Romániában.** Bukarestből jelentik: A Politika cimü lap közli, hogy Leon Daudet, a francia royalisták vezére Romániába jön, hogy előadásokat tartson a nacionalista eszmékről.

— **Az angol társadalom a rák gyógyitásáért.** Londonból jelentik: Érdekes beszámolót tartott a minap Leeds-ben az angol rákgyógyitási egyesület. Angliában ugyanis külön egyesület foglalkozik azzal, hogy a rák gyógyitásával kisérletező tudósokat anyagilag és erkölcsileg támogassa. Ez az egyesület társadalmi uton eddig már 70.000 fontot gyüjtött össze az ugynevezett »rákalapra« s az önkéntes adományok még mindig nagyszámban gyülnek össze. A beszámolón elmondották, hogy októberben megkezdi müködését az uj rákkutató intézet, amelynek céljaira egy angol arisztokrata, Sir Algernon Firth 20.000 fontot adományozott.

— **Felségsértésért elitélt községi jegyző.** Noviszadról jelentik: Tomasics Lujo szvetimartoni községi jegyző 1923 márciusában egy Radics-párti népgyülésen felségsértő kijelentést tett. A noviszádi törvényszék kedden Tomasicsot hat havi fogházra itélte.

— **Létszámcsökkentés a sztarakanizsai rendőrségen.** Sztarakanizsáról jelentik: A legutóbbi közgyülés határozata értelmében megszüntették Gavanszky Iván alkapitány és Vinczev Béla rendőrfogalmazó állását. Ugyanekkor megszüntettek két rendőrbiztosi és több közrendőri állást.

— **A Palestina-akció kiküldöttei Kikindán.** Kikindáról jelentik: Vasárnap délután ünnepélyes istentisztelet keretében tartották meg beszédeiket Kikindán a Palestina-akció kiküldöttei: Dr. *Steiner* főrabbi beszéde után *Guttmann* Miksa hitközségi elnök magyar és német nyelvü beszédet intézett a templomban nagy számban megjelent hivekhez. Az elnök szavai után *Steiner* Richárd mérnök, majd *Salem Pazi Goldmann* egyetemi tanár tartott érdekes előadást Palesztina felépitéséről. Este a Városi Kávéház étermében nyolcvan teritékes vacsora volt a vendégek tiszteletére, mely a reggeli órákig tartott.

— **Eltünt ezerhatszáz dinár.** Noviszadról jelentik: Varga István noviszadi munkás hétfő este a Venezia kávéházban borozott és ittasan a kávéházban elaludt. Zárórakor Prievics Koszta pincér felköltötte Vargát és az ital árát kérte, Varga ekkor megrémülve vette észre, hogy pénztárcája hiányzik. A tárcát később az asztalon találták meg üresen. Varga szerint a tárcában ezerhatszáz dinár volt. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Agyon akarta verni a feleségét.** Nagykőrösről jelentik: Nagy Ambrus gazdálkodó, aki már régebben féltékenységével üldözte feleségét, hétfőn éjszaka véres családi drámát rendezett. A gazdálkodó felesége rémülten vette észre, hogy ura felkelt az ágyból és fejszéjét élesiti. Az asszony menekülni próbált és segitségért kiabált, a férj azonban rátámadt és többször rásujtott a fejszével. A szerencsétlen asszonyt a segélykiáltásokra elősiető szomszédok szabaditották ki a dühöngő férj kezéből. A sulyosan sérült asszonyt kórházba szállitották, ahol kihallgatása alkalmával könyörgött, hogy férjét ne büntessék meg, hanem csak válasszák el tőle.

— **Vrangel báró Budapesten.** Budapestről jelentik: Báró Vrangel tábornok egy hónapja Budapesten tartózkodik. A legutóbbi napokban pedig Békássy Elemér óbaroki birtokára költözött. Vrangel tábornok kedden este a fajvédők klubjában németnyelvü előadást tartott »A cári Oroszország és Magyarország« cimen.

— **Szíriában is befejeződtek a harcok.** Párisból jelentik: Damaszkuszi jelentés szerint *Jouvenel* szíriai főbiztos befejezettnek tekinti a druz felkelést és a szíriai hadjáratot. Ami még hátra van, az már csak a rendőrség és a pacifikálás feladata. A főbiztos véleménye szerint Franciaország rövidesen teljesen ura lesz a helyzetnek Szíriában.

— **Meghalt az öngyilkos Szimon István.** Budapestről jelentik: *Szimon* István az egyik legrégibb és legelőkelőbb füszerkereskedés tulajdonosa hétfőn este lakásán medinállal megmérgezte magát. Az öreg Szimon Istvánon már régebben bánkomorság jelei mutatkoztak és állandóan attól félt, hogy üzlete csődbe kerül. Családja szerint azonban a medinál, amelyet mint orvosságot használt, csak véletlenül vette be olyan nagy dozisban. Szimon István kedden a Ligetszanatóriumban meghalt anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

— **Kinevezések a szuboticai vasutigazgatósághoz.** Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium Jovicsevics Ljubomir mérnököt és Urbán Miroszláv vasuti tisztviselőt a szuboticai vasutigazgatósághoz nevezte ki.

— **A sztaribecsei pékmesterek az elnökük ellen.** Sztaribecséről jelentik: A sztaribecseji pékmesterek egy része nincs megelégedve a pékek helyi egyesületének vezetőségével. Az elégedetlenek szerint a vezetőség nem fejt ki kellő erélyt az egyesületben szervezett pékmesterek érdekeinek megvédésére. Az elégedetlenek különösen azt sérelmezik, hogy nem folytatják kellő erélyel a harcot a kenyérárusitó szatócsboltok ellen. Vasárnapra gyülést hivtak egybe az ipartestület helyiségébe, amikor le akarják mondatni az eddigi vezetőséget és uj, erélyesebb tisztikart akarnak választani. Ezen a gyülésen egyuttal állást akarnak foglalni az egylet minden tagjára kötelező egységes kenyér-árak mellett. A harci készülődésnek valószinüleg a kenyér árának felemelése lesz a következménye.

— **A kölni sebészorvosok egy beteg gyomrában feledték az ollót.** Kölnből jelentik: Köln város kórházába a napokban sulyos gyomorbántalmakkal beszállitottak egy fiatal nőt, akit korábban már három izben megoperáltak. A betegnek több izben átvilágitották a gyomrát és megállapitották, hogy a legutóbbi operációnál a kölni operatör-orvosok a beteg gyomrában feledték az ollót. Az orvosok most negyedszer is mütétet végeznek a betegen a sebészolló eltávolitására.

— **Szurkáló temetőőr.** Srbobránból jelentik: *Tutorov* Vasza huszonnyolcéves srbobrani temetőőr vasárnap este orvul megtámadta haragosát *Kőszegi* István kőmüvest és késsel megszurkálta. Kőszegit öt sulyos sebbel kórházba szállitották, ahol a halállal vivódik, Tutorovot pedig letartóztatták

— **Ferdinánd király Kolozsvárott.** Kolozsvárról jelentik: Ferdinánd király kedden délelőtt Kolozsvárra érkezett, hogy résztvegyen a román autóversenyen. A királyt ünnepélyesen fogadták. Délben a tiszti étkezdében közös ebéd volt. Ferdinánd király este visszautazott Bukarestbe.

— **Kétszer adta el a házát.** Noviszadról jelentik: 1924 május 11-én Tiefenbach József bácskapalánkai borbély Somosi István gazdálkodóval és annak feleségével megjelent dr. Hilkene Lajos bácskapalánkai ügyvéd irodájában és adásvételi szerződést készittetett, amely szerint lakóházát huszezer dinárért Somosiéknak eladja. Somosi az ügyvéd előtt harmincezer dinár előleget fizetett le Tiefenbach kezeihez. Az ügyvéd el is készitette a szerződést és elment a telekkönyvi hivatalba, hogy a házat Somosiékra átirassa, de ott meglepődve tapasztalta, hogy Tiefenbach József a házat január 24-én már eladta huszezer dinárért Bügler Jánosnak. Dr. Hilkene az esetet bejelentette a csendőrségnek, de Tiefenbach neszét vette a feljelentésnek és megszökött. A noviszadi ügyészség körözőlevelet bocsájtott ki, amelynek alapján Tiefenbachot most Cénán elfogták és utbainditották Noviszadra.

— **Összetört a lopott autó.** Becskerekről jelentik: Berberszki Mita mechanikus Citroën-autóját Berberszki két segédje, Sziveri Pál és Kurucski Obrád ellopták. A két segéd nem értett az autóvezetéshez és alig értek ki a városból, az országut első kanyarulatánál nekihajtották a kocsit egy akácfának. Az autó összetört és két utasát sulyos sérülésekkel kórházba szállitották.

— **Sztaribecsén kiirtják a macskákat.** Sztaribecsejről jelentik: Sztaribecsejen az utóbbi napokban nagyon elszaporodtak a veszett macskák. Legutóbb Molnár Sándort, a sztaribecseji gyógyfürdő tulajdonosát harapta meg egy macska. Molnárt a noviszadi Pasteur-intézetbe szállitották. A hatóságok ismét megszigoritották a zárlatot és elhatározták, hogy kirtják a veszedelmes macskákat.

— **Betörések Kulpinban.** Noviszadról jelentik: Hétfő éjjel ismeretlen tettesek Kulpinban betörtek Cselovszki Pál gazdálkodónál és lakásából több ruhanemüt, ezer dinár készpénzt, tizezer dinár értékü ékszert és okiratokat loptak el. Ugyanaznap éjjel Bojdzsics Jankó kulpini lakosnál is betörtek és onnan különböző dolgokat vittek el. A csendőrség keresi a tetteseket.

— **Ujra megkezdődnek a csehszlovák-magyar kereskedelmi tárgyalások.** Bécsből jelentik: Beavatott körökből származó hirek szerint a már egy éve szünetelő csehszlovák-magyar gazdasági tárgyalásokat legközelebb ujból felveszik. A két delegáció tagjai hir szerint már a legközelebbi napokban Bécsben összeülnek tanácskozásra.

— **Kiskoru betörők jártak egy szentai füszerüzletben.** Szentáról jelentik: Ifju Fekete Sándor füszerkereskedő üzletében kedden délben betörők jártak. A rendőrség megállapitotta, hogy a betörést Feketéék két kiskoru inasgyereke követte el, akik észrevették, hogy Feketéné délben nem zárta be a betonkasszát. A két inas a padlásról mászott be az üzletbe, ahonnan tizezer dinárt és nagyobb mennyiségü cukrot és csokoládét loptak el. A betörők ezután kerékpárokat béreltek és Sztarakanizsa felé szöktek. A rendőrség autón üldözőbe vette a szökevényeket és el is fogta őket. Az ellopott pénzt néhány száz dinár kiján megtalálták náluk. A rendőrség megállapitotta, hogy a fiatalkoru betörők már többizben követtek el Szentán lopásokat.

— **Elütött egy kocsit a noviszadi villamos.** Noviszadról jelentik: Kedden reggel nyolc órakor a Jevrejska-ucca 11. számu ház előtt a 22-es villamos kocsi elütött egy parasztszekeret, amelyet egy asszony hajtott. A villamos messzire ellökte a kocsit és összetörte. Az asszony idejében leugrott és nem történt semmi baja

— **Kinevezések.** Noviszadról jelentik: A kereskedelmi miniszter Gregor Angyelkót, a noviszadi állami mérleghitelesitő hivatalhoz állandó hitelesitőnek nevezte ki. — A postaügyi miniszter Holtz Rudolf noviszadi főpostai hivatalnokot Pétyre postasegédfőnökké nevezte ki. — A földmüvelésügyi miniszter Páncsics József nyugalmazott irodatisztet a noviszadi agrárkirendeltséghez irattárnoknak nevezte ki.

— **Szombor és Orosháza közt megnyilt a telefonforgalom.** Szomborból jelentik: A szombori Lloyd értesitést kapott a kereskedelmi miniszteriumtól, hogy Orosháza és Szombor között megnyitották a közvetlen telefon forgalmat. Egy beszélgetés ára 33 dinár.

— **Sulyos vasuti szerencsétlenség a vonatból kihullott homok miatt.** Pozserovácról jelentik: A szerbiai Velikaplana községből egy fehervonat homokot szállitott vasárnap délután. Véletlenül kinyilt egy vagon ajtaja és a homok a kerekek elé és alá szóródott. Ettől a vonat egyik kocsija felborult és a szomszédos sinpárra dőlt. A teljes sebességgel szemberohanó gyorsvonatot a vonatvezető éberssége alig néhány méterre állitotta meg a feldőlt kocsitól, de a hirtelen fékezés miatt a gyorsvonatnak majd minden ablaka összetört, a nagy rázkódástól pedig az ajtóban tartózkodó Ljubics Bozsidár kalauz kiesett a vonatból, ugy hogy sulyos sérüléseket szenvedett. Beszállitották a pozserováci közkórházba.

— **El kellett halasztani Martonoson a himlőoltásokat.** Martonosról jelentik: A szentai főszolgabirói hivatal rendelete értelmében a napokban kellett volna kezdődnie a védőhimlőoltásoknak Martonoson. A himlőoltásra meg is jelentek a szülők csecsemőikkei és dr. Gyorgyevics Borivoj járási orvos müszereivel, az oltóanyag azonban nem érkezett meg, ezért az oltást bizonytalan időre el kellett halasztani.

— **Algiri politikai kaland.** Párisból jelentik: Algirban hetek óta nagy falragaszokon hirdették Cornavin francia kommunista képviselő megérkezését. Cornavin minden esztendőben ellátogat Algirba és ott nagy propagandát fejt ki a kommunizmus érdekében. Idén folytatni akarta ezt a propagandát. Amikor a vonata megérkezett, a hazafias ifjuság néhány tagja hirtelen megragadta a kommunista képviselőt s egy csukott autóba tuszkolta. Az autó szélsebesen rohant egy erdőig, amelynek a szélén megállott. — Méltóztassék kiszállani! — szólitották fel az ifjak a képviselőt. Cornavin kékült-zöldült a méregtől, de nem tehetett egyebet, kiszállott a gépkocsiból. Az ifjak az erdő egyik tisztásához vezették, ahol dusan teritett asztal fogadta őt. Étel, ital, virág, szóval minden ott volt az asztalon, ami szem-szájnak ingere. Cornavin eleinte hallani sem akart arról, hogy leüljön az asztalhoz, de a felszolgált ételek olyan inycsiklandozók voltak, hogy nem tudott ellentállani a csábitásnak, helyet foglalt s oly bőségesen bepakolt a fogásokból, mintha világéletében megrögzött kapitalista lett volna. Fekete kávé után az ifjak vezére igy szólott a képviselőhöz: — No most már elmulott az az idő, amikorra az ön gyülése ki volt tüzve, tehát szépen hazamehetünk. A képviselőt ismét az autóba tuszkolták, az autó a pályaudvarhoz robogott, ott megvárták a legközelebbi vonatot, egyik fülkébe beültették a kommunista képviselőt, rázárták az ajtót, azután ott hagyták. Cornivan képviselő személyes szabadságának megsértése miatt feljelentette a hazafias ifjakat.

— **A noviszadi szerb szintársulat szombori vendégszereplése.** Szomborból jelentik: A noviszádi szerb szintársulat tizenkét estén át operett-előadásokat tartott Szomborban. Az előadásoknak igen nagy sikere volt, a szinházat állandóan nagy közönség töltötte meg nemzetiségi különbség nélkül. A társulat hétfőn este rendezte bucsuelőadását.

— **Apatini mükedvelők vendégszereplő körutja.** Apatinból jelentik: Az apatini férfidalegylet Apatinban és Palánkán előadta a »Hochzeittanwalzer« cimü darabot, amellyel fényes sikert aratott. A mükedvelő társulat most meghivást kapott Oszijekre, Noviszádra, Szomborba és Vrbaszra is és már elindult vendégszereplő körutjára.

— **Mükedvelőelőadások Szomborban.** Szomborból jelentik: A szombori iparos dalárda junius hó 12—16. napján a városi szinházban öt estén át előadja a »Juhászlegény, szegény juhászlegény« cimü háromfelvonásos énekes népszinművet a mükedvelő zenekar közreműködésével. Az elsőrendü mükedvelők szereplése biztositja az előadások sikerét.

— **Amikor a vadászpuska bordát tör.** A szuboticai törvényszéken Pavlovics István törvnyszéki elnök tanácsa kedden tárgyalta Kadvány szentai lakos bünügyét, aki azzal volt vádlova, hogy Fekete Jánost vadászfegyverével ugy megütötte, hogy eltört egy bordája és egyéb sérüléseket is szenvedett. Az ügyészség sulyos testi sértés büntettével vádolta. A vádlott az elnök kérdésére kijelenti, hogy nem érzi magát bünösnek s azért ütötte meg Feketét, mert ez nem akarta megfizetni az adósságát. A vádlott után Fekete Jánost hallgatta ki a biróság tanuként. Elmondja, hogy egy szélmalomba, ahol őröltetni volt, bejött Kadvány és előbb szidalmazta, majd elkezdte verni, ütni. A nyakát fogta meg, az állát felverte, aztán a pála levő kétcsövü vadászpuskával ugy oldalba ütötte, hogy menten eltört egy bordája. Az elnök a vádlott állhatatos tagadására megjegyzi, hogy bizonyára abban bizik, hogy a verekedésnek nem volt tanuja és igy könnyen letagadhatja. Figyelmezteti, hogy a beismerést a biróság enyhitőkörülménynek veszi. A vádlott azonban megmarad a tagadás mellett és csak annyit ismer be, hogy a malomban mondotta *Feketének*, hogy jó lesz az adósságot rendezni. A bizonyitás elhangzása után, meghozta a biróság az itéletet, melyszerint bünösnek mondotta ki az ellene emelt vádban és elitélte *egy évi börtönre.*

— **A Döhner-iskola évzáróhangversenye.** Noviszadról jelentik: Ritka müvészi élvezetben volt azoknak részük, akik vasárnap jelen lehettek a noviszadi Döhner-iskola évzáró hangversenyén. Huszonkilenc növendék zongorán szebbnél-szebben előadott számaikkal váltottak ki a meghivott zeneértő közönségnél jól megérdemelt tapsokat. Különösen a Bachrach-nővérek, Trunhut Dezső, Kirz Mariska, Kertész Magda, Reiner Rózsi, Ambruszt Nusi és Blazek Mina tüntek ki. A hangverseny legnagyobb sikerében Veszelinovics Hajnalka és Rosenberg Nusi osztozkodtak. Az utóbbi Liszt: Waldesrauschen előadásával máris kiforrott müvésznőnek bizonyult.

— **Keresik a beogradi gyilkost.** Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást Szimonovics Éva gyilkosának kézrekeritésére. A keddi napon letartóztattak egy közismert beogradi kártyást, akiről megállapitották, hogy az utóbbi időben többször megfordult Szimonovicsénál. A boncolás megállapitotta, hogy az asszonyon a gyilkos késszurásokat is ejtett.

— **Muzeumba került a német extrónörökös nászajándéka.** Berlinből jelentik: A volt német trónörökospár nászajándékául a német városok a háboru előtt hatalmas és nagy müvészi pompával előállitott ezüs szervizt szántak. A közbejött háboru miatt a hatalmas ötvösmunkát azonban nem lehetett elkészitení. A trónörökös megházasodott és ha történetesen nem alakul meg a német köztársaság, már birtokában lett volna a közelmultban elkészült pompás ajándéknak, igy azonban a köztársaság tette rá a kezét. A kormány utasitotta a német városok kongresszusát, hogy döntsön az ezüst hovaforditása felől. A kongresszuson Berlin főpolgármestere javasolta, hogy ezeket a müvészi szempontból is nagybecsü tárgyakat állitsák ki Berlin egyik muzeumában. A Düsszeldorfban ülésező városok kongresszusa ilyen értelemben határozott. Ezzel azonban még nem zárult le a nászajándék sorsa, mert Berlin városának jobboldali képviselői éles támadásra készülnek a német főpolgármester ellen és követelni fogják, hogy a drága szervizt mégis adják át a trónutódlásról és minden jogáról lemondott volt trónörökösnek.

— **Bécs lesz a Duna-bizottság székhelye.** Bécsből jelentik: A nemzetközi Duna-bizottság jövő kedden Pozsonyban összeül, hogy a hajózás megjavitásáról tanácskozzon. Az ülésen résztvesz Olaszország, Németország, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Bulgária, Franciaország, Ausztria és Románia. Az ülés határoz a Duna-bizottság székhelyéről is. Valószinü, hogy a következő öt évre Bécs lesz a Duna-bizottság székhelye.

— **A »Cigánybáró« Becskereken.** Becskerekről jelenik: A becskereki önkéntes tüzoltótestület kitünő mükedvelő társulata szerdán, csütörökön, szombaon és vasárnap bemutatja *Strauss* János nagysikerü vigoperáját, a »Cigánybárót« német nyelvü előadásban. Az előadásokat a városi szinházban tartják meg, a darabot *Nyáray Rezső* rendezi. Az előadások iránt általános érdeklődés nyilvánul meg Becskereken.

— **Marólugot ivott egy szuboticai asszony Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Özvegy Tóthné született Pap Erzsébet szuboticai háztartásbeli nő hétfő este Szuboticáról Noviszadra érkezett, de még mielőtt elhagyta volna harmadosztályu vasuti fülkéjét, marólugot ivott és rettenetes égési sebekkei eszméletlenül összeesett. Beszállitották a közkórházba, ahol csak kedden délben tért magához. Elmondotta, hogy férje három éve meghalt, azóta önmagának kellett létfentartásáról gondoskodnia, Szuboticán szégyelt munkába állani és ezért akart meghalni. Állapota sulyos.

— **A Vajdasági Nyugdijasok Szövetsége** junius 27-ikén, vasárnap délelőtt 10 órakor évi rendes közgyülést tart.

Féláru utazás Budapestre és vissza a jugoszláv és a magyar vasutakon. Leszállitott magyar vizumilleték 20.— dinár. A *Nemzetközi Embervédelmi Kiállitás* Budapesten 1926 május 29-től augusztus 3-ig fog megtartatni. A kiállitásra utazóknak szabályszerü és magyarországi utazásra érvényes SHS utlevéllel kell rendelkezniök. A kiállitási igazolvány felmutatása mellett a látogatók ugy az SHS, mint pedig a magyar vasutakon — gyors és személyvonatokon — 50 % kedvezményben részesülnek. Mig azonban az SHS vasutakon az indulástól a határig teljes menetjegyet kell váltani és a visszautazás ingyenes, addig a magyar vasutakon a határon a kalauznál kell a féláru jegyet megváltani. Az idnulási jugoszláv vasuti állomásnál és a kiállitás látogatási osztályánál az igazolványokat le kell bélyegeztetni, mert az utazási kedvezmény csak ilyként vehető igénybe. A látogatókat 50 % kedvezmény illeti a Dunagőzhajózási Társaság hajóin is. A kiállitási igazolványnyal rendelkezők részére a husz dinár os magyar vizumot a beogradi magyar utlevélhivataltól közvetlenül, vagy a beogradi magyar kereskedelmi megbizott utján lehet beszerezni. (Válaszbélyeg csatolandó.) Fenti kedvezmények csak a kiállitási igazolványok birtokosait illetik. A kiállitási igazolványok ára 80.— dinárban van megállapitva és kaphatók a felkért SHS kereskedelmi testületeknél, a felhatalmazott SHS beogradi és vidéki pénzintézeteknél, a Putnik utazási irodánál, a beogradi magyar utlevélhivatalnál és a m. kir. kereskedelmi megbizottnál (dr. Szilágyi Beograd, Akadémia-palota, telefon 20—23).

A noviszadi magyar gimnáziumban 1901. évben érettségizettek folyó évi junius hó 15-ikén Noviszadon huszonöt éves találkozót tartanak. Az érettségi alkalmával tett fogadalmunk értelmében felkérem volt iskolatársaimat, hogy a találkozón okvetlen sziveskedjenek megjelenni. Felvilágositással szolgál *Lelbach* Gyula Zobnatica-puszta, u. p. Bačka-Topola.

— **A megadóztatott Dunaviz.** Noviszadról jelentik: Vasárnap volt a noviszadi Strand megnyitása, amelynek kivételesen az időjárás is kedvezett. A fürdőbérlők és a város adóellenőrei között számos éleshangu veszekedésre került a sor, mert a városi ellenőrök minden bérletjegyet ellenőriztek, vajjon el van-e látva a huszonöt dináros fényüzési adó lefizetését igazoló körbélyegzővel és attól a kabinbérlőtől, akinek a bérletjegyén nem volt ez az igazolás, fejenként huszonöt dinárt kértek. A bérlők lármázva és felháborodva tiltakoztak a Dunaviz megadóztatása ellen és vagy nem tettek eleget a felhivásnak és mégis bementek a strandra, vagy dühösen hazamentek. De fizetni senki sem akart. Kedden dr. Kassovitz Ármin elnök és dr. Latincsics Jován igazgatósági tag, a Strand részvénytársaság nevében eljárt a polgármesternél és a fényüzési adó eltörlését kérte. A polgármester a kérelmet a városi tanács elé terjeszti.

— **Csirketolvajok garázdálkodnak Srbobránban.** Srbobránból jelentik: Kovács Sz. József szrbobráni mintagazdaságából ismeretlen tettesek nagy tömegü lábas jószágot hajtottak el. A tolvajok kézrekeritésére a csendőrség nyomozást inditott.

Dr. Fränkel Endre orvosi rendelőjét Ciril i Metod trg 3 (nagytemplommal szemben) helyezte át.

Dr. Klein Endre szülész és nőgyógyász specialista, a giesseni egyetem nőgyógyászati klinikájának volt assistense, külföldről visszaérkezett és rendel napjai Oslobodjenja ul. (Zentai ut) 12. D. e. 10—12-ig és d. u. 3—4-ig. Telefon 236. 4811

Májdaganatnál legeredményesebb naponkint 2—3 pohár forró *Radeini viz.*

ENGLESKI MAGAZIN
fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18.
Mértékszerint legfinomabb férfiruhákra kohérnemü mérték után
Különlegesség: kész angol öltönyök, raglánok, eredeti „Burberys" esőköpeny
Sportruházati különlegességek 3310

50 év óta
világhirnévnek örvend mint a legjobb
2130
cipőkrém
Schmoll Pasta
A cipőnek lakkszerü mélyfekete fényt ad, konzerválja és puhán tartja a bőrt
Kapható minden szinben

Fogászáti rendelő áthelyezés
Dent. ROMÁN OSZKÁR
Subotican, Jelašićeva ul. 1. a „Jugoszláv" bank átalakitott épületében, volt Löwy Testvérek üzlete felett. Végzi az összes fogászati müveleteket eddig nemlétező mérsékelt árakon 5 évi kezességgel. Tartós foglömések, aranykoronák, foghuzás. Rendel d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig. Telefon 6—12.
Vidékiek igen gyorsan kielégittetnek.

KÖZGAZDASAG

Tetőpontját érte el a közgazdasági élet válsága

A Gy. O. Sz. évi közgyülése sötétnek látja a helyzetet

Zagrebből jelentik: A Gyárosok Országos Szövetsége hétfőn tartotta meg rendes évi közgyülését Zagrebban *Alekszander* Sámuel elnöklete alatt. Az elnök közel kétórás expozét tartott, a melyben a közgazgasági élet összes aktuális kérdéseire kitért.

Hangsulyozta az elnök, hogy *a közgazdasági krizis, amely 1925-ben kezdődött, ma már tetőfokára hágott. Nemcsak a kereskedelem és az ipar jutott válságba, hanem a mezőgazdaság is.* Az árak esnek, versenyezni azonban a külfölddel ennek ellenére képtelenek vagyunk, mert mezőgazdaságunk tulprimitiv eszközökkel dolgozik és nincsenek harmóniában az egyes termelési ágak. Nem szabad előfordulni annak — mondja az elnöki expozé — ami a multban nem egyizben észlelhető volt, hogy *az állam egyes termelési ágakat mások rovására favorizált.*

Az ipari krizis folytán jelenleg ötvenezer munkanélküli ipari munkás van az országban. Az adók növelik a termelési költségeket, ugy hogy egész közgazdasági életünk jövője veszélyben forog. Kifogásolja az elnöki expozé a tizenkettedekkel való kormányzást, ahelyett, hogy állandó pénzügyi javaslatokkal dolgoznának. Az S. H. S. királyságban *két és fél milliárdra rug az adóhátralék,* amit az állam be akar hajtani, ez azonban lehetetlenség, mert szerinte naponta százszámra mennek tönkre virágzó vállalatok. Nagy városokban helyesli az adóegységesitésre irányuló törvényt. Nézete szerint azonban az egységesitést a községi pótadókra is ki kellett volna terjeszteni. Az expozé ezután *az ipari krizis főtényezőjének a tulmagas kamatlábat* tartja és kijelenti, hogy *az ipar teljesen képtelen tizenöt százalékos kamatláb mellett dolgozni* és a külföld konkurrenciáját legyőzni. A vámpolitikában egységes rendszer kialakulását sürgeti.

— *A közgazdaságnak nagy érdeke* — mondotta *Alekszander* Sámuel — *hogy végre egységes törvényrendszerünk legyen.* Sajnos, még mindig nincs meg az egységes munkatörvény és az egységes kamaratörvény. A szociális biztositás terén a munkásság érdekeit minél hathatósabban meg kell védelmezni, de a munkásvédelmi kiadások se legyenek tulnagyok és ne drágitsák meg a termelés költségeit. Lehetővé kell tenni az iparnak, hogy elegendő szakmunkás álljon rendelkezésére. Az országban kétszázötvenezer ipari munkás van, de szakképzett igen kevés. *Az elmult évben a munkásság részéről nem érte nagyobb sérelem a közgazdasági életet, nem voltak nagyobb sztrájkok és a legtöbb esetben békés uton el lehetett intézni a munkabérleszállitást.*

Az elnöki expozé után tudomásul vették a szövetség mult évi költségvetését, azután egyhangulag ujból megválasztották a régi választmányt.

Sela József kérdést intézett az elnökhöz a közgazdasági tanács felállitása ügyében és hangsulyozta, hogy a szövetségnek arra az álláspontra kell helyezkednie, hogy a közgazdasági tanácsot az állam finansziozza. Alekszander elnök kijelentette, hogy a horvát és szlovén gazdasági körök ezt az álláspontot képviselik, szemben a szerbiaiakkal, melyek a kormány tervét támogatják

---

Árlejtés. A szarajevói vasutigazgatóság junius 23-ikán nyilvános árlejtést tart 150.000 kiló kátrányolaj beszerzésére. Az árlejtésen résztvevők kötelesek ajánlatukat e hó 23-ikán d. e. 10 óráig a szarajevói vasutigazgatóság számvevőosztályához az ajánlati összeg 5%-ának mellékelésével beküldeni. Az áru 30 napon belül szállitandó.

Külföldi munkások ujabb jelentkezése. Noviszadról jelentik: A külföldi munkások alkalmaztatásáról szóló rendelet 7. szakasza alapján, mindazok a külföldi munkások, akik 1922 junius 14. óta vannak Jugoszláviában alkalmazásban, nem esnek a munkásvédelmi törvény 103. szakaszában foglalt intézkedések alá. Az 1922 junius 14-e előtt itt alkalmazásban volt külföldi munkásokra külön jelentkezési határidő volt kitüzve, minthogy azonban ezt sokan elmulasztották, a szociálpolitikai miniszter ismételten elrendeli, hogy az 1922 junius 14-e előtt Jugoszláviában alkalmazásban volt külföldi munkások azonnal jelentkezzenek az iparfelügyelőségnél. A jelentkezést irásban kell eszközölni és fel kell tüntetni a munkás nevét, előnevét, születési évét, születési helyét, nemzetiségét, állampolgárságát, családi állapotát, mióta van az országban, mióta van itt munkában és milyen minőségben. A jelentkezési ivhez hivatalos bizonylatot kell mellékelni arról, hogy a jelentkező mióta tartózkodik az országban.

Uj női ipari szaktanfolyam Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb nőegylet a kereskedelmi miniszter jóváhagyásával uj női ipari szaktanfolyamot nyit, amelyre junius 8-ikán délelőtt 8—12 és délután 5—7 óra közt lehet az iskola helyiségeiben (Buzatér 20.) beiratkozni.

Csőd. Kikindáról jelentik: A kikindai törvényszék *Koics* Milán be nem jegyzett rőföskereskedő ellen a csődöt megnyitotta. Passzivák 110.000 dinár, aktivák 1500 dinár. Csődbiztos *Rottmann* László törvényszéki biró, tömeggondnok: dr. *Pintér* Jakab, helyettese dr. *Granitl* György ügyvédek. Bejelentési határidő julius 3. Az eljárás Koics ellen csalárd bukásért folyamatban van.

KINTORNA

A vőlegény hanyagul felel:

— Mindjárt, drága jó apósom, csak hadd olvasom előbb meg a pénzt.

*

Két ur találkozik az utcán és az egyik megkérdezi:

— Mi a különbség a keserüviz és az udvarias ember közt?

— Na mi?

— Semmi. Mindakettő meghajtja magát.

*

Az ékszerészhez beállit egy fiatalember.

— Kérem, szeretném visszaadni ezt a jegygyürüt, amit tegnap vettem.

— Nem felelt meg?

— Én nem feleltem meg.

*

Az öreg Lilienthal pont akkor toppan be az irodába, amikor a könyvelője a feleségét ölelgeti.

— Micsoda szemtelenség ez magától? — förmed rá a könyvelőre Lilienthal. — Maga az én feleségemet ölelgeti és még hozzá éppen most, amikor a mérleget kellene sürgősen elkészitenie?! . . .

*

A menyasszony apja esküvő napján igy szól a vőlegényhez:

— Móric fiam, itt van huszezer dinár és igérd meg nekem, hogy mindig hűséges, szerető férje leszel az én Regina lányomnak.

ISMET MINDENUTT KAPHATÓ

Képviselet és lerakat:
BÖHM ÁRMIN NOVISAD

SPORT

Megalakult a jugoszláv olimpiai bizottság. Zagrebből jelentik: Zagrebban hétfőn este megalakult az olimpiai bizottság, melyben képviselteti magát a JNS, az atlétikai szövetség, a tenniszszövetség, a birkózószövetség, az uszószövetség és a téli sportszövetség. A bizottság elnöke Hadzsi Szteván, titkára Riger Márkó lett, tiszteletbeli elnökei pedig dr. Nincsics külügyminiszter és gróf Bombela József.

Világrekordot állitott föl egy jugoszláv nőatléta. Zagrebből jelentik: A zagrebi ASK női atlétikai versenyén öt jugoszláv és egy világrekordot állitottak fel. A jugoszláv rekordok: Sporn (Illiria) távolugrásban 481, Tomljenovics (ASK) diszkoszvetésben 28.78, Tnatmik (Illiria) magasugrásban 140, ASK 4×60 méteres staféta 32.6 mp. A világrekordot sulydobásban (öt kgr.) 8.76 méterrel Beznik (Illiria) állitotta föl.

Olimpiai nap Szentán. Szentáról jelentik: A szentai Atlétikai Klub vasárnap az olimpiai alap javára mérkőzik a Szombori Sport Klubbal, az első osztályu bajnokság harmadik helyezettjével. A mérkőzést Szentán játszák le.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1926 junius 8.

Budapest deviza 1258—1263, valuta 1255—1263.

Prága deviza 59.45—59.95, valuta 59.375—59.875.

Berlin deviza 7.4070—7.4270 milliárd márka, valuta 7.36—7.40 milliárd márka.

Bécs deviza 1247—1251, valuta 1245—1250.

Trieszt deviza 47.40—47.60.

London deviza 276.

—

Zürich, jun. 8. *Zárlat:* **Beograd 9.11**, Páris 15.25, London 25.14, Newyork 516 ötnyolcad, Brüsszel 15.75, Milanó 19.26, Amszterdam 207.55, Berlin 123, Bécs 73, Szófia 3.745, Prága 15.31, Budapest 72.20, Bukarest 2.10.

Beograd, jun. 8. *Zárlat:* Páris 167, London 275.70, Newyork 56.61, Genf 1097, Milanó 209, Berlin 13.49, Bécs 801, Prága 168.05, Budapest 7945, Bukarest 23.50.

Szentai gabonaárak, jun. 8. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 317.50 dinár. Ujbuza 225 dinár teljes kasszával, 240 dinár, augusztusi kaszával. Tengeri 137.50 dinár, hajóba szállitva. Köles 120 dinár. Zab 150 dinár. Árpa 135 dinár. Sörárpa 155 dinár. Heremag 2220 dinár. Bab 115 dinár. Gyapju 1700 dinár. Liszt 0-ás GG. 545 dinár, 0-ás G. 535 dinár, 2-es főzőliszt 495 dinár, 5-ös kenyérliszt 445 dinár, 7-es 270 dinár, 8-as 150 dinár. Korpa 140 dinár. Irányzat szilárd. Kinálat csekély. Kereslet élénk.

Szombori terménytőzsde, jun. 8. Buza Szombor-környéki, szuboticai, oszijeki, szerémségi 315—320 dinár. Árpa: takarmány 61—62 kgr. 140—145 dinár, 63—64 kgr. 150—155 dinár. Nyári árpa 64—65 kgr. 155—160 dinár, 66 kgr. 166—170 dinár. Bab, fehér 5%-os 140—150 dinár, kézzel tisztitott 160—170 dinár. Rozs bácskai 170—175 dinár. Zab bácsbai, szlavóniai 185—190 dinár. Tengeri, szomborkörnyéki prompt, noviszadi, szuboticai 140—145 dinár, szerémségi, vinkovcikörnyéki 145—150 dinár, Tisza-hajó, Bega-hajó, Duna-hajó 144—146 dinár. Liszt 0-ás GG. 490—500 dinár, 0-ás G. 490—500 dinár, 2-es 440—460 dinár, 5-ös 385—400 dinár, 6-os 300—320 dinár, 7-es 190—210, 3-as 130—140 dinár. Irányzat: szilárd.

Noviszadi terménytőzsde, jun. 8. Buza 4 vagon bácskai 322.50—325 dinár, négy vagon bánáti, Szenta paritás 322.50 dinár, 2 vagon bánáti, Vrsac paritás 192.50 dinár. Árpa: 1 vagon bácskai 192.50 dinár. Tengeri: 5 vagon bácskai 140—142.50 dinár, 5 vagon bácskai, India paritás 145 dinár, 10 vagon bácskai Szremski-Mitrovica paritás 146 dinár, 1 vagon bácskai, fehér, 2%-os 145 dinár, 30 vagon bánáti, hajó, Pancsevó paritás, ab junius 25, 144 dinár. Irányzat: szilárd. Forgalom: 62 vagon.

Budapesti gabonatőzsde, jun. 8. Irányzat szilárd, a forgalom élénk. Tavalyi buzából 40—50, ujbuzából 25—30, vagon cserélt gazdát. A rozs is szilárd, a tengeri tovább szilárdult. A lisztüzlet szilárd. Hivatalos árfolyamok: óbuza 440—460.000, ujbuza 365—370.000, rozs 232.500—237.500, árpa 245—285.000, sörárpa 300—325.000, zab 270—275.000, tengeri 230—235.000 korona.

Csikágói gabonatőzsde, jun. 8. Buza juliusra 141.625, buza szeptemberre 136.75, buza decemberre 138.875. Tengeri juliusra 73.5, tengeri szeptemberre 77.75, tengeri decemberre 78.5. Zab juliusra 41.5, zab szeptemberre 42.5, zab decemberre 44. Rozs juliusra 90.375, rozs szeptemberre 93, rozs decemberre 96.

Newyorki gabonatőzsde, jun. 8. Buza őszi vörös 175.5, buza őszi kemény 175.5. Tengeri 87.5. Liszt 775. Irányzat buzánál tartott, tengerinél alig tartott.

Rádió-müsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Csütörtökön, junius 10-ikén:

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20: Szimfonikus hangverseny.

Milanó (320): 16.30: Koncert. 21: Puccini: »Bohémek«, operaelőadás.

London (365): 16.15: Uzsonnahangverseny. 18: Tánczene. 19.25: Koncert. 20: Katonazene. 22.30: Tánczene.

Prága (368): 16.30: Koncert. 19.30: Filharmónikus hangverseny.

Hamburg (392.5): 16.40: Mozart-szonaták. 18: Uzsonnahangverseny. 20: Karének. 22: Tánczene.

Breslau (418): 16.30: Koncert. 20.30: Szinielőadás.

Róma (425): 17: Koncert. 21.10: Luxemburg grófja, operettelőadás.

München (485): 16.30: Müvész-kvartett hangversenye. 19: Vegyes kar. 20.15: Koncert.

Brünn (521): 19: Koncert. 20: Hangverseny.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hirek, közgazdaság. 16: Divattudósitás. 17.30: Szavaló-délután. 20.30: Hangverseny. 22: Kamarazene.

NYILTTÉR.

Zálogintézeti árverés

A Centralna Banka K. Z. (előbb **Subotica**i **Önsegélyző Szövetkezet**) zálogosztálya felhivja mindazokat, kiknek zálogtárgya f. évi április 30-ig lejárt és ezideig rendezve nem lett, hogy a kiváltás vagy meghosszabbitás iránt **haladéktalanul** intézkedjenek, mert rendezés hiányában ezen tárgyak **f. évi junius hó 17-én délután 3 órakor** az intézet helyiségében (Subotica, Aleksandrova ul. 4.) tartandó **nyilvános árverésen** el fognak adatni. 509

A

Nemzetközi Tudakozó és Bizományi Iroda

mult évi augusztus hó óta áll fenn, Georg Tošić nyug. ezredes volt irodájának helységében, azonban a fent nevezett irodának semmi összeköttetése nincs Tošić urral, ki már nem is tartózkodik Suboticán.

Az irodában szakemberek dolgoznak a legnagyobb sikerrel, szerény dijazás és a legnagyobb diszkréció mellett.

5038 **V. L. Jovanović**

A Nemzetközi Tudakozó Iroda tulajdonosa
Subotica, Kralja Aleksandra ul. 9.

DENT. ROMÁN OSZKÁR
FOGÁSZATI RENDELŐJÉT
SUBOTICÁN az
uj „Jugoszláv" bank épületének I. emeletére
Jelašić'eva ul. 1. és a Karadjordjev trg sarkára volt Löwy Testvérek üzlete fölé 2595
HELYEZTE ÁT
Rendel: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig.
Vidékiek soron kivül és még aznap kielégitetnek.
Telefon 6—17.
Minden végzett munkáért 5 évig kezeskedik

Hirdetmény.

A Matica Srpska irodalmi társulat Novisadon folyó hó 13-án d .e. 10 órakor a Matica Srpska könyvkereskedésében nyilvános árlejtés utján hat évi időtartamra bérbeadja a Mária Trandafil alapitványból *321* hold és *292* négyzetöl szántóföldet. A föld a novisadi határban, a kéri országuton, az ugynevezett »Mali Jarak«-on van. A birtokon egy nagy és egy kis szállás is van. Az árlejtés előtt 40.000 dinár óvadékot kell letenni, vagy készpénzben vagy állami értékpapirokban a napi kurzus értékében, vagy valamely elsőrendü bank betétkönyvét. Közelebbi feltételek hétköznaponként d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6 óra között a Matica Szrpszka könyvkereskedésében megtekinthető és az árlejtés megkezdése előtt ugyanott felolvastatnak.

Noviszad, 1926. junius 4.

5053 Matica Szrpszka

Értesités

Értesitem az összes érdekelteket, hogy feleségem szül. Menich Mária jövőbeni privát adósságaiért felelősséget nem vállalok s azokat ki nem fizetem.

Erhardt József malomtulajdonos
5078 Staramoravica.

Hirdetmény.

Alulirott kir. közjegyző irodájában (Szubotica, Sokolska ulica 14) *folyó évi junius hó 19-ikén délután 4 órakor* megtartandó nyilvános árverésen eladatik egy »Motor-Beriz« nevü 18—35 HP erejü, 20 személyt befogadóképességü motorcsónak, amely ezidő szerint Palić-tavon (Szubotica mellett) van s ott is megtekinthető.

Közelebbi feltételek megtudhatók alulirott kir. közjegyzőnél vagy dr. Katanec Mihovil szuboticai ügyvéd ur irodájában.

Szubotica, 1926 junius hó 4.

Dr. Stipan Matijević
5043 kir. közjegyző

Csődárverési hirdetmény.

Mint vb. Árpádfy Ferenc topolai lakos csődtömeggondnoka közhirré teszem, hogy a csődtömeghez tartozó és a csődleltár 1—21 tételei alatt felvett üzleti berendezési tárgyakat, kis Wertheim kasszát, tizedes és asztali mérlegeket, mákdarálót, valamint ugyancsak a csődleltár 22—445 tételei alatt összeirt füszer-, festék- és vasárukat a csődbiróságnak 1300/1926. számu felhatalmazása alapján, az ideiglenes csődválasztmány utólagos jóváhagyása mellett, szabadkézből eladom. Vásárolni szándékozók lezárt ajánlataikat, ugy az 1—21 tétel alatt, mint a 22—445 tételek alatt összeirt ingóságokra alulirott tömeggondnoknál külön-külön tartoznak beadni és egyszersmint ajánlataik mellé bánatpénz gyanánt az 1—21 tétel alattiaknál 1000 D-t, a 22—445 tétel alattiaknál pedig 2000 D-t csatolni és a tömeggondnoknak átadni. Az ajánlatok 1926. évi junius hó 12-ik napjának d. u. 5 órájáig adandók be és ezen ajánlatok junius 13-án a d. e. órákban bontatnak fel az ideiglenes csődválsztmány képviselőjének és esetleg a csődbiztosnak jelenlétében irodai helyiségemben.

Amennyiben a beadott ajánlatok egyiket sem fogadná el a csődválasztmány, abban az esetben a fenti ingóságok 1926. évi junius hó 14-étől kezdődőleg és folytatólagosan következő napokon az üzlethelyiségben nyilvános árverésen adatnak el.

Az eladandó ingóságok, amelyeknek sem mennyiségeért sem minőségeért felelősség nem vállaltatik, 1926. évi junius hó 7-től kezdődőleg minden napnak délutánján a hivatalos idő alatt megtekinthetők.

B.-Topolán, 1926. évi junius hó 4-én.

Dr. Karlo Frank
5051 csődtömeggondnok

Vendéglő megnyitás

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy nyári vendéglőmet **Palicson** a főbejárattal szemben, junius 6-án megnyitottam. Elsőrendü ételekről és italokról gondoskodva. Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Szives pártfogást kér

5070 **Majoros János** vendéglős

Művezetőt

keres vaskályhagyár azonnali belépésre

Oly elsőrendü erőre reflektálunk, aki ebben a szakmában és egyéb bádog- és önlőmunkákban gyakorlattal rendelkezik.

Ajánlatok, referenciák, az állampolgárság és fizetési igények megjelölésével a következő cimre küldendők: **Fabrika Peći Beograd,** Carigradska 23. 5065

Egy nagy áruház

azonnali felépitése céljából

épitési vállalkozók kéretnek személyesen jelentkezni KRAUSZ EDUARD bútorkereskedésben NOVISAD

5041

Merzedes-Daimler

6 üléses, 35 lóerős, használt, de kitünő **autó** alkalmi árban eladó.

Krämer Garage
4935 Vel-Kikinda.

Vojvodinai kiállitás Novisadon

A kiállitáson a következő osztályok lesznek:

1. Kézimunkák és hazai ipar. 2. Hazai nagyipar. 3. Kereskedelmi osztály (Külföldi képviseletek.) 4. Mezőgazdasági osztály. 5. Állatkiállitás.

A kiállitásra való jelentkezés határideje junius 20.

Mindennemü felvilágositással szolgálnak és jelentkezési lapokat adnak az ország összes ipartestületei, a kereskedelmi és ipari egyesületek, valamint a Kiállitási Iroda (Novisad Gimnazium.) Felhivjuk az érdekelteket, hogy a helykiutalás és az ő érdekeiket szolgáló hirdetések megkezdése céljából minél előbb jelentkezzenek. A kiállitást a Kereskedelmi és Iparügyi Minisztérium 1926. május 17-én kelt V. 5931 sz. rendeletével engedélyezte.

A kiállitott tárgyak ingyen szállittatnak vissza és a 1 tagok az összes gyors-, személy- és vegyesvonatokon 50 százalék engedményben részesülnek a Kereskedésügyi Miniszter ur 1926 május hó 9-én M. Sz. 12017/26 számu rendelete alapján. **A kiállitáson a kiállitók érdekeit szolgáló sorsjáték lesz, azonkivül minden város, minden három kiállitó után egy szabad helyet fog kapni sorsolás utján.** Ezen engedmények mellett a bérleidijak is jutányosak, ugy hogy ezen alkalmat minden termelőnek ki kell használni.

Jelentkezzenek a kiállitásra! 5073

KIRÁLYI HOLLAND LLOYD

Braziliába, Uruguayba és Argentiniába

a leggyorsabb és legkényelmesebb gőzösökkel

III. osztályu utasokat különös előzékenységgel kezel.

Szellős és kényelmes III. osztályu kabinok 2, 4 és 6 ággyal

Az étkezés kiadós és izletes.

Dijmentes felvilágositással szolgál:

JUGOSZLÁV EXPRESZ ÜGYNÖKSÉG R. T.

BEOGRAD Karadjordjeva 95. — **V.-BEČKEREK** Svetosavska ul. 601.

Szakképzett

GÉPÉSZ

állandó alkalmazást nyerhet

egy nagyobbszabásu gőzerőre berendezett téglagyárban. Ajánlatokat eddigi müködések közlésével **„Gépész"** jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 4918

Cséplőgépkeféket

meszelő, kefe és ecsetárukat legolcsóbb áron

Weisz Jenő kefegyárnál

(Segedinski Vinogradi 101. — Telefon 188.) vásárolhat. 4946

Csak rövid ideig

Üzletátalakitás miatt

az összes raktáron levő áruk mélyen leszállitott áron lesznek kiárusitva

Az összes divatszinekben köpenyselyem már 130 dinár. Férfiöltöny mérték után készitve 700 dinártól.

Ügyelj a cimre! **V. ČOVIĆ, Rudićeva ulica.** Ügyelj a cimre!

Csak rövid ideig

GANZ-féle
BENZIN,
PETROLEUM,
SZIVÓGÁZ
nyersolajmotorok
bánáti kizárólagos képviselete
és gyári lerakata
a „VOLTA“ R. T.-nál
VELIKI-BEČKEREK
2-27

KÖZGAZDASÁGI BANK R. T.
Központ: SUBOTICA
Sombori főintézete: SOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR
Fiókok: APATIN, STARA-MORAVICA, PAČIR

A gazdaközönség, kereskedők és iparosok figyelmébe ajánlja, hogy a legelőnyösebb feltételek mellett folyósít rövid és hosszu lejáratu kölcsönöket. A legelőnyösebb kamatozással és felmondás nélkül elfogad
takarékbetéteket.
A legkulánsabban bonyolít le mindennemü deviza- és valutaügyleteket. — A külföldi utazó közönségnek és különösen a kereskedőknek figyelmébe ajánlja
utazó csekkeit (Travellers-Cheques)
amelyek a világ minden részében minden külön igazolás nélkül bemutatáskor beváltatnak.
2614

Eladó 5087
a mokrini piactéren
nagy uriház,
mely áll: négyszobás lakás, fürdőszoba, mellékhelyiségek, egy üzlethelyiség, korcsma táncteremmel, iccéslakás, bor-, sör- pálinkaraktár helyiségek, pince, amerikai jégverem, pálinkafőzde, gazdasági épületek, 500 hl. boroshordó, korcsma és pincefelszerelés, 250 hl. különböző minőségü borok, 7 kat. hold szőlő, 15 kat. hold lucerna és szántóföld. Bővebbet Heim Lászlónénál Mokrin.

Mihajlovoi gazdaságomban
Vel.-Bečkerek mellett,
szükségem van
vincellér kertészre,
aki a szőlő-, konyhakertészet és fanevelésben több évi gyakorlattal bír. Ajánlatok fizetési feltételekkel
Nikola Nikolics Vel.-Bečkerek
Petrogradska-ulica 1. szám alá küldendők

Egy tétel
„ZERVO“ benzinmegtakarító
250 — dinárért, egyenként is kapható
AUTOSPECIALNA RADIONICA
Novisad, Sibinjanin Janka ulica broj 2.
4941

EZ A TUBUSA
Dr. PIERR PASZTÁJÁNAK

Használja állandóan ezt a pasztát és szájvizet.

ELSŐ SUBOTICAI
PAPIRZACSKÓGYÁR
F. BEDŐ SUBOTICA ŠENOE UL. 19. TELEFON 436.
Ajánlja minőség és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papirzacskóit. Kérjen mintát és árajánlatot.

NAGYON FONTOS
auto és traktor tulajdonosok részére!
MAXIM PATENT
(benzinmegtakarító) A legnagyobb eredménnyel alkalmazható minden fajtáju benzin, petroleum és nyersolaj üzemü gépeknél, illetőleg minden
személy- és teherautóra
traktorra és stabilgépekre
A garantált égőanyag megtakaritás 35%—45%-ig terjed.
Komplett MAXIM PATENT készülék ára darabonként din. 1000. –
Megrendelhető
Grossmann Albert cégnél Osijek Državni drum 55.
Viszonteladók minden község részére kerestetnek!

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARITÁS! JÓL VANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.
CSAK
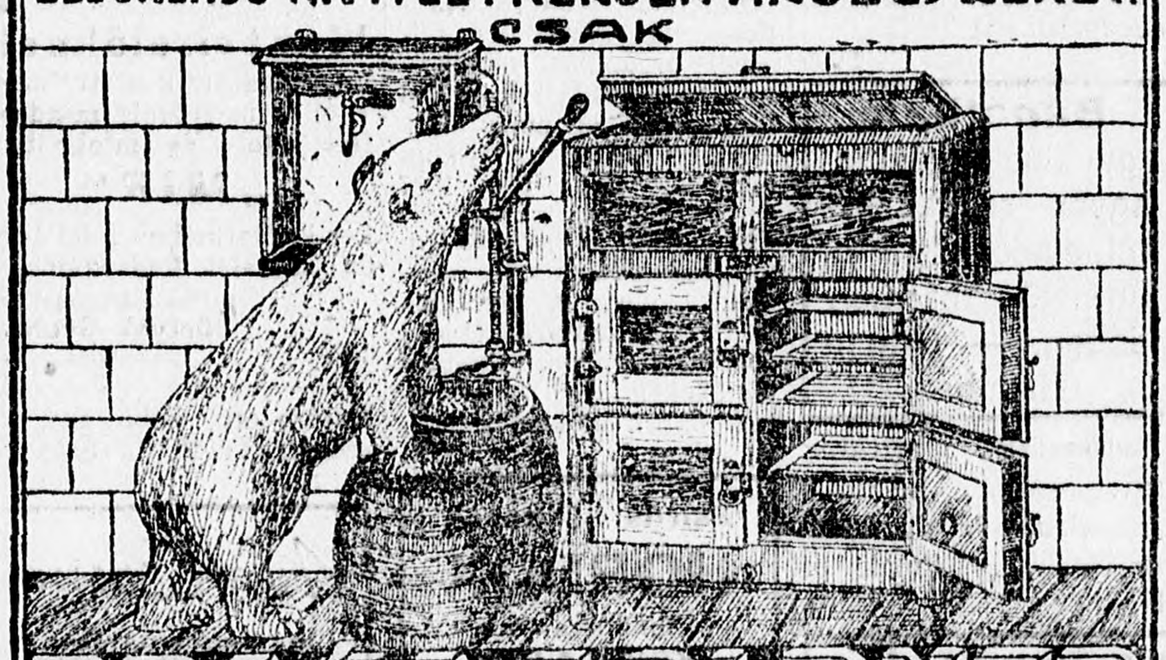
BRAČA GOLDNER
JÉGSZEKRÉNY, FABÚTOR ÉS REZÁRÚGYÁR
SUBOTICA.
PELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

CIROKSEPRŐT
minden kivitelben legolcsóbb beszállítt
DIENER NÁNDOR
CRVENKA (Bácska)

Csónak
meghajtására használható kevéssé használt egy drb Ford motor és egy drb 35—40 HP. Daimler motor olcsón eladó. Megtekinthető Földvári Rélánál Stari-Bečejen. 4724

WEITZENFELD és TÁRSA
Alapitva: 1902. **Subotica** Tel. 190 és 192.
Táviratcim: Kenderipar.
Detailüzlet: Városi bérpalota.
Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

ZSÁK
ZSINEG
PONYVA
tüzoltó és kerti tömlők, hevederek, kárpitos kellékek, ponyva kölcsön intézet, kender és manilla kévekötő fonalak. — Leszállitott árak.

Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?
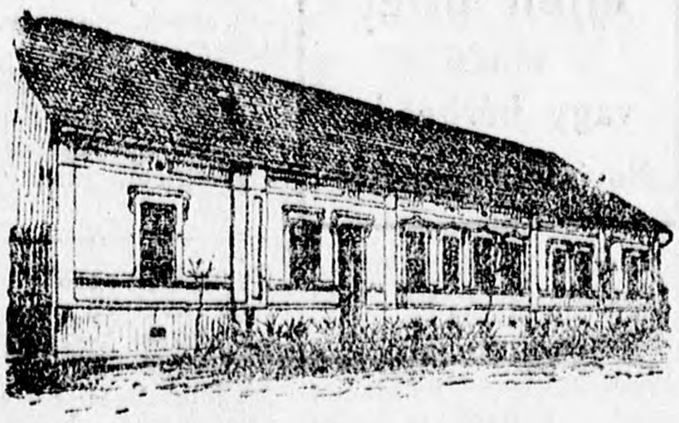
I. nyeremény
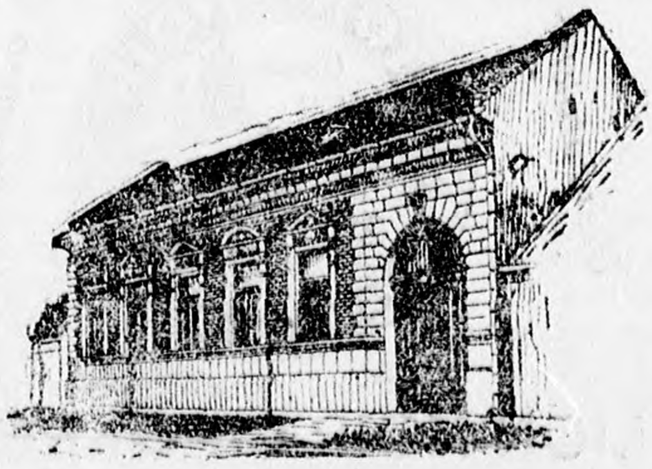
II. nyeremény
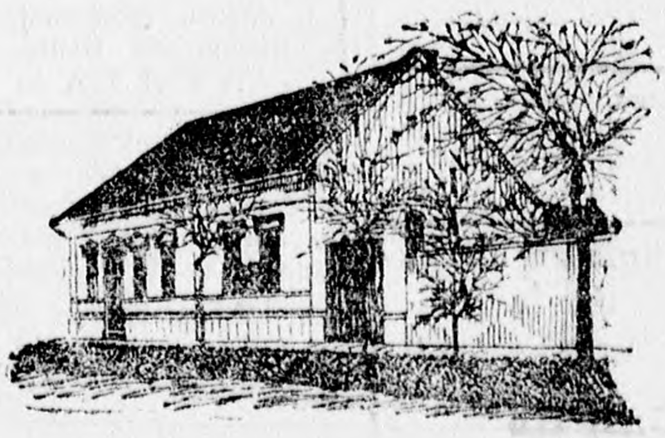
III. nyeremény
4953
Ez a három ház a sombori Rokkantsorsjegy
NYEREMÉNYE
Egy sorsjegy ára 20 dinár. Kapható mindenütt.
Szerencseszámokért forduljon a MINERVA nyomda rt., Subotica

KORZÓ MOZI

7—8—9
hétfő—szerda
Harry Piel
pompás és bravuros filmje
Gyorsabb a halálnál
Csütörtökön
Selyembe járó bünösök

LIFKA MOZI

Junius 7-9. Hétfő—szerda
Gloria Swanson, Monty Bleu pompás filmje
Párisi apasok
szinjáték 6 felvonásban.
Ezenkivül: Első attrakció
Tom Jackson vaskirály
csodálatos mutatványai, vashajlitás kézzel és foggal, élő ringlispiel
Birkozóverseny
melyen mindenki mérkőzhet a lengyel és magyar sampionnal
Rendes helyárak.

HÁZASSÁG

Önálló 50 éves jobb iparos özvegyember ismeretség hiányában házasság céljából megismerkedne jobb családból való idősebb róm. kat. leánynyal vagy özvegyasszonynyal, kinek megfelelő hozománya van. Fényképes ajánlatokat »Megértés« jeligére Pallas Raklam Subotica továbbit. 5082

LEVELEZÉS

Minus. A hirdetést olvastam. A jelzett városba levelet küldtem. Választ nem kaptam. Édes a boszszu? 15-én 4 hétre elutazom. Ha addig bir válaszolion. Hazaérkezésemről értesitem. Béla. 5081

FOGLALKOZÁS

Helyi ügynököt. aki az itteni korcsmárosoknál és italmérő kereskedőknél *már régebbről* is jól be van vezetve, keresek. Cim a kiadóban. 4739

Elsörangu irodai munkaerö. Nyugdijazott tisztviselő, ki a szerb-horvát, magyar, német és román nyelvet szóban és irásban birja, közigazgatási, birósági, pénzügyi és telekkönyvi ügyekben önálló jártassággal bir — irodai alkalmazást keres. Levelek »Önálló munkaerő« jeligére e lap kiadóhivatalához intézendők. 4977

Képviselőt keres

Bácska és Bánát minden községében egy világhirü tejgazdasági gépgyár. — Ajánlatok
Aleksander Szeles
az Alfa Separator képviselőjéhez
Sombor (Bačka)
cimre küldendők.
5000

Elsőrangu szakácsnő felvétetik jó jövedelemmel. Jelentkezni dr. Wilheimné, Paje Kujundžića ul. 13.

I-a apritott bükk-tüzifa
100 kilgr.-ként házhoz szállitva
Din. 38·—
Vujkovic J. és Tsa
fatelepe Jukićeva- és Sco u Vlador u. Telefon 6—6.

Borbélysegédet felvesz Hornok József 13. Novembra ul. 33. Subotica. 5056

Házvezetőnő, a háztartás minden ágában jártas és jól főz, állást keres. — Ajánlatokat »Jó bánásmód« jeligére a kiadóba kér. 5001

Gyógyszerész-gyakornok vagy nemokleves munkatárs azonnal felvétetik. Blum gyógyszertár. 5084

Szalámi, prágai sonka dobozos és csontos, prágai gyönyörsonka, — füstölt marhahus, füstölt disznóhus, Mortadela Di Bologna
állandóan legolcsóbb árban beszerezhető
KURTES MILOS
füszer- és csemege kereskedésében, SUBOTICA, Huspiac
Telefon 4—83. 4 93

Tagesfräulein zu einem 15 jährigen *Mädchen* gesucht. Adresse in der Administration. 5079

Szoptatósdada, egészséges, azonnali belépésre állást keres. Cim: Magyar Teréz, Bregalnička ul. 10. 5077

Lakodalmakra!
Chinaezüst disztárgyak
a legolcsóbban kaphatók
ÁDÁM ékszerésznél
Rudič ul. 6.
3887

Idösebb fiut (tanulót) szorgalmas, becsületest keresek. — Jelentkezés: Drag. Li. Jovanović üzletében, Cara Dušana 8. 5093

Fiatal fagyakornok kerestetik azonnali belépésre. Irásbeli ajánlatok »Gyakornok« jeligére a kiadóba kéretnek. 5083

Előnyomdát
legujabb rajzokkal fölszerelve
olcsón szállit
Bleier Márk
I. Jugosl. Előnyomda Berendezési Gyára
— SENTA —

Házvezetőnőnek ajánlkozik egy jobb megjelenésü 30 éves nő közeli vidékre magányos urhoz. Cim: Szabadossy R. Novisad, Dudarska ul. 8. 5074

Főtéri üzlet pénztárnoknőt keres. Ajánlatokat »Pontos« jelige alatt a kiadó továbbit. 5072

Nőruha, gyermek és női fehérnemüvarrást legujabb divat szerint és jutányos áron elvállalok. Cim VIII. ker.. Zmai Jovina ulica 38 kapu alatt jobbra. 5085

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Fömolnár, elsőrendü munkaerő, keres *nagyobb* malomba állandó állást. — Próbára is elmegy. Legkitünőbb bizonyitványokkal rendelkezik. Belépés bármikor. Nikolaus Krämer Obermüller, Bela-Crkva (Banat). 5067

Egy jómunkás borbélysegéd
azonnal felvétetik
Ábrahám Ignác
fodrász műtermében
Novisad, Futaki ut 29. 5076

Jövedelmező üzemhez kisebb tőkével társat keresek. Cim: Pallas Reklam Subotica. 5096

Gyakorlott tüzőnők és ragasztók, ugyszintén tanulóleányok és tanoncok felvétetnek. Cipészsegédek, felsőrészkészitő gyakornoknak kerestetnek. Ugyanott tanitunk cipőszabászatot és felsőrészkészitést méltányos árak mellett. Cipészipari szakiskola, Karadžićeva ul. 18 5095

Kérjen mindenütt RADIĆ i DRUG-féle tescheni TEAVAJAT
mely a gyermekeket legjobban hizlalja és táplálja
Kapható minden jobb füszer-és csemegeüzletben
Főraktár:
Vukovićeva ul. 10.
FRANKNÁL
5033

VÉTEL-ELADÁS

Pálinkafözők! Mi vidékünkbeli pálinkát és bort nagyobb tételekben állandóan vásárolok. Andrija Švarc, Senćanski put 17. Subotica. 4025

»**Isis**« D. D. Beograd ugao Lovčanske i Karadjordjeve ulice, *vásárol* szép, sárga száritott *bodzafavirágot* 10 din.-ért kilogrammonként. 5015

Eladó egy igen jómenetelü **könyvnyomda.** Megtudható *Marga Róth* üzletében, Subotica, Jelačićeva ul. 10.

Eladó kevéssé használt *Cormick*-féle kévekötő aratógép. Hellermann Jakab, Sekić. 4978

Legjobb, legolcsóbb bevásárlási forrás!!
Telefon
513
KŐRÖSI GÉZA
füszer- és csemegekereskedése, Subotica, Rudić ul. 4
5003

Szivógázmotoros harmincas gyári magánjáró cséplőgarnitura minden elfogadható árért sürgősen eladó. Ujvári, Temerin. 5024

Eladó 25—30 HP eredeti gyári magánjáró Hoffherr szivógázmotor, 1917-beli, 54 colos, gyürüs 1922-ben épült Hoffherr cséplővel és felszereléssel. Ára megállapodás szerint. — Varga József, Subotica, Segedinski put 163. 5069

Bánátban
egy kisebb gőztéglagyár szabadkézből eladó. Megtekinthető bármely időben. — Cim a kiadóban.
5020

Fodrászüzlet betegség miatt azonnal bérbeadó vagy eladó. Jédely István Novisad, Futaki ut 145. 5075

GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon 4-25 sz.
DUNAI 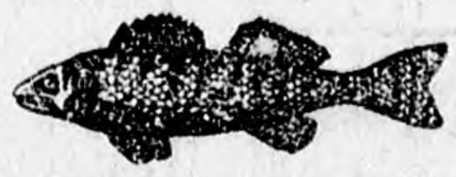 **HAL**
PÉNTEKEN A HAL OLCSÓ LESZ!
GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon 4-25 sz.
A FŐPÓSTA UTCÁJÁBAN

Utánzatoktól *ovakodjunk*

Valódi francia
LION NOIR CIPŐKRÉM
Főraktár:
Kaufmann Hermann bőrkereskedőnél
Subotica, uj helyiség volt „Narod" kávéház helyén
Nagy raktár
mindennemü butor bőrökben
1681

Vilsonova *22. sz.* alatt két hálószoba és más. butordarab eladó. 5063

Eladó Feketicsen a főutcán, községházával szombe, a Szloboda-szálloda mellett, legforgalmasabb *helyen, piactéren* levő tégla üzlet házam, két üzlethelyiséggel, kirakatokkal, raktár és lakással, olcsó áron, kedvező fizetési feltételekkel. Gutwein Mihály Feketics (Bácska). 5086

Akácfaméz és sárga viaszk, minden mennyiséget veszek egy külföldi cégem részére. Kérek mintázott legolcsóbb árajánlatot a mennyiség megjelölésével. — Ugyanott kiadó *2* szoba mellékhelyiségekkel azonnal butorral vagy butor nélkül. Mavro Weinmann Subotica törvényesen bejegyzett ker. iroda, Strosmajerova ul. *22.* 5071

Értesités.
Filzkalapok
és nyári ujdonságok nagy választékban raktárra érkeztek
Salon „ESZTERKA"
Alekszandrova ul. 9.

KÜLÖNFÉLE

POMPADUR

kozmetikai szalon (Subotica, városházépület, teipiac) arcápolás, manikür, női fodrászat, hajfestés Innectóval 30 perc alatt. Minden időben rádió-koncert. 1987

Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Kralja Aleksandra ulica 9. Utlevelek konzuli láttamozását legolcsóbban végzi, konzuli illetékeken kivül 30 dinár dijért. Beküldés posta utján. 4731

Zsiros és boros HORDÓK
állandó raktára
KRIX LAJOS
géperőre berendezett kádárüzemében, Subotica, Mazuranevićeva ul. 19.
2776

Főtér legszebb helyén egy-két szoba butorral, vagy anélkül, esetleg konyhahasználattal azonnal kiadó. Cim a kiadóban 5030

Egy uj
éjjeli üzlet
eladó
vagy bérbeadó
Novisad, Manojlović
5043

Figyelem! Nyugalmazott ezredes ad felvilágositásokat minden katonai ügyben: sorozás, aktiv szolgálat idejének megszabásáról, katonai szolgálati idő megrövidítéséről és katonai szolgálat alól való felmentés akinek ehhez joga van. Nemzetközi Tudakozó Iroda Subotica, Kralja Aleksandra kilenc szám. 4621

Hölgyfodrász

elsőrangu ondolator, specialista bubifrizurák vágásában és hajfestészetben Párisi munkaerőt alkalmaztam hölgyfodrász szalónomban. Julije Mittler, Subotica. 4475

Speciális órajavitásokat legszakszerübben végez

Krekus
óra specialista
Subotica
Gyümölcspiac 4.
Aranymüvesek során

Információkat legpontosabban és leggyorsabban a legnagyobb diszkréció mellett, külföldről is, levélileg vagy szóbelileg kaphat. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Kralja Aleksandra ulica 9. 4734

TOMBOLÁKRA!
China ezüst disztárgyak
a legolcsóbban kaphatók
ÁDÁM ékszerésznél
Rudics-ul. 6.

Forditunk minden nyelvről szerbre és viszont. Forditásokat hitelesitünk az illetékes hatóságoknál *szerény dijért.* Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Kralja Aleksandra ulica 9. 4987

Tisztviselőknek
hivatalos óráik alatt d. e. 7-től d. u. 1 óráig **mindenféle étel- és italokból a**
„MIR"
kerti éttermében f. hó 1-től **20 százalék kedvezmény!**
Szives pártfogást kér
Betyák Gyula
vendéglős
4915

Butorozott szoba egy ur részére kiadó. I. Štosova ul. 8. 5068

Nea-Crem
legmegbizhatóbb arc- és kézápoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR
VÁROSHÁZA
SUBOTICA
3551

Családi nyaralóhely! Tavasszal, nyáron és összel. Napfürdők Celje mellett Szlovéniában. Maximilian üdülőotthon Teharje-Celje. Szép, egészséges, hegyes vidék. Világos, lakályos szobák; dus, kiadó ellátás. Rádiószalón, park, játéktér, autó. Gyermekeknek 50%-os ármérséklés. Felvilágositással és prospektussal szolgál a tulajdonos: Max Oswatitsch jun., Celje. 4934

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Kötő-szövő szakmában jártas kitünő munkaerő gyáramban üzletvezetői állást nyerhet. Csudanov Péra, Vel.-Kikinda. 4832

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC Subotica. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Subotica.